

Odgovor Bošnjaka na Presudu Međunarodnog Suda Pravde

Emir Ramic

Razočaravajuće je da Sud nije prihvatio neoborive dokaze da je Srbija u najmanju ruku bila aktivan saučesnik u planiranom genocidnom projektu.

Kongres Bošnjaka Sjeverne Amerike {KBSA} u nepravednoj, političkoj presudi Međunarodnog suda pravde {Suda} vidi ogromnu dozu predrasuda prema Bošnjacima kao evropskim muslimanima sa strane zapada. To se potvrdilo u vremenu prije agresije i genocida na BiH, tokom agresije i genocida, u vremenu Dejtonskog sporazuma, a pogotovo sada u vremenu presude Suda.

KBSA podsjeća da meta agresije i genocida nisu bili samo Bošnjaci, već i jedinstvena, multietnička, multikulturalna i multivjerska matrica bh društva, oličena u hiljadu godina historije, dostojanstvene tolerancije, poštivanja, povjerenja i suživota između svih građana BiH, bez obzira na njihovu etničku i vjersku pripadnost. Genocid i agresija imali su također za cilj negiranje volje ogromne većine građana BiH koji su prije tačno petnaest godina izabrali nezavisni, suvereni i demokratsku put BiH.

Bez obzira na nepravednu, političku odluku Suda, KBSA poziva sve Bošnjake u matici i dijaspori da se izdignu iznad opravdanih frustracija, široko očekivane pasivnosti, unutarnjih podjela i neodgovornog djelovanja, što je po KBSA i bio sveopći cilj Presude Suda, u nadi međunarodne zajednice da će se time konačno završiti stogodišnji posao uništenja Bosne i Hercegovine, te Bošnjačkog i bh državnog i društvenog tkiva. U ovom vremenu maksimalne historijske odgovornosti sadašnje generacije Bošnjaka za budućnost bošnjačke nacije, KBSA, na osnovu Deklaracije za pravno, moralno i političko anuliranje rezultata genocida, koju je potpisalo više desetina bh organizacija u matici i dijaspori poziva sve Bošnjake i bošnjačke organizacije na realizaciju akcionog plana KBSA pod nazivom:

Odgovor Bošnjaka na Presudu Međunarodnog suda pravde

Sud je potvrdio pravosnažnom presudom da su vlasti tada samozvane "Republike Srpske" počinile genocid nad preko 8,000 Bošnjaka u Srebrenici, zaštićenoj zoni Ujedinjenih Nacija, a Srbija je osuđena zbog nesprječavanja i nekažnjavanja zločina genocida. Razočaravajuće je da Sud nije prihvatio neoborive dokaze da je Srbija u najmanju ruku bila aktivan saučesnik u planiranom genocidnom projektu. Međutim, Sud je nedvojbeno presudio da je Republika Srpska počinila genocid jer su njeni organi vlasti "imali namjeru da unište Bošnjake u Srebrenici. Presuda Suda jasno daje do znanja da je ustavno uređenje koje je bazirano na etno-teritorijalnim principima direktno uslovljeno genocidom i planiranjem genocida. Ta odluka, stoga, daje nalog da se rezultati genocida ponište, a to je moguće isključivo kroz donošenje novog ustava koji će kreirati demokratski sistem vlasti u skladu sa multietničkim karakterom BiH, koji je postojao prije genocida, kroz zajedničku sinhronizovanu akciju svih bošnjačkih organizacija. Polazeći od tih uslovno rečeno pozitivnih djelova Presude Suda, KBSA je usvojio

Akциони plan aktivnosti Bošnjaka i njihovih organizacija pod nazivom Bošnjački odgovor na Presudu Međunarodnog suda pravde.

1. Bošnjaci sada imaju, osim povijesnog i moralnog, isto tako i pravosnažni preduslov da naprave historijsku prekretnicu u materijaliziranju, osvještavanju i razvoju svoga nacionalnog bića. Bošnjaci moraju konačno postati svijesni svoje historijske odgovornosti i prava, kako bi jednom za uvijek riješili svoje nacionalno pitanje putem svoga nacionalnog programa. Obaveza ove generacije Bošnjaka je da to riješi i tako jednom za uvijek ukloni sve moguće bošnjačke slabosti kao potencijale mogućeg ponavljanja genocida nad Bošnjacima.
2. KBSA će intenzivirati i konkretizovati svoje aktivnosti na planu donošenja novog ustava BiH koji će, u skladu sa Presudom Suda i principima međunarodnog prava, u potpunosti poništiti rezultate zločina genocida na kojim je bazirano trenutno etno-teritorijalno ustavno uređenje. To prije svega podrazumjeva neupitno i hitno poništenje genocidne tvorevine RS.
3. Presuda Suda je sada otvorila vrata pravosnažnom postupku za hitnu realizaciju Deklaracije KBSA o uspostavljanju specijalnog statusa – distrikta za Srebrenicu i Žepu. Presuda Suda legalno omogućava potpunu realizaciju zajedničke Deklaracije KBSA i Kongresa Hrvata Sjeverne Amerike u kojoj se traži proglašenje Sreberenice i Žepe posebnim distriktima pod vlašću države BiH, do ukidanja genocidne tvorevine {RS}.
4. KBSA će inicirati donošenje zakona o kriminaliziranju negiranja genocida. U tom smislu KBSA će se obratiti Parlamentarnoj skupštini BiH, Savjetu bezbjednosti, Generalnoj skupštini UN i Evropskom parlamentu i zatražiti od njih hitnu zakonodavnu akciju po tome pitanju.
5. KBSA će pojačati aktivnosti za promjenu Zakona o državljanstvu čije diskriminatorne odredbe o dvojnem državljanstvu predstavljaju direktan nastavak genocida. Raspadom državne zajednice Srbije i Crne Gore, BiH ima pravo da poništi Ugovor o dvojnem državljanstvu, jer je isti zapravo prestao da važi gašenjem te bivše državne zajednice. Interes BiH mora biti omogućavanje zadržavanja državljanstva više od pola miliona ljudi koji ga gube jer RS dva puta blokira izmjene člana 17. Zakona o dvojnem državljanstvu BiH. Svi oni koji su protiv rješavanja dvojnog državljanstva su zapravo protiv države BiH.
6. KBSA će nastaviti rad na prikupljanju novih dokaza za zločin genocida u BiH, s ciljem ponovnog dokazivanja krivice Srbije i Crne Gore pred Sudom u predviđenom roku od deset godina. U tom roku treba ponovo pokrenuti postupak utvrđivanja krivice za genocid Srbije i Crne Gore. Tada će to biti učinjeno sa dokumentacijom o postojanju očigledne namjere da se sustavno uništi bošnjački narod.
7. KBSA će razmotriti mogućnost prikupljanja sredstava za pokretanje privatne tužbe Bošnjaka protiv RS za rezultate počinjenog genocida.
8. KBSA će razmotriti mogućnost prikupljanja sredstava za pokretanje privatne tužbe u imenu svijeta bošnjačke mladosti kojega treba psihološki izliječiti od trauma i intelektualno i

akademski osposobiti da preuzmu kormilo BiH kada budu pozvani voditi BiH u budućnost.

9. KBSA će inicirati projekat dokumentiranja zajedničkog javnog svjedočenja genocida od strane istaknutih svjetskih naučnih, kulturnih i političkih radnika. Taj document će potom biti prosljeđen Savjetu bezbjednosti, Generalnoj skupštini UN, Evropskom parlamentu i Medjunarodnom sudu pravde.

10. KBSA pokreće inicijativu za uvođenje institucije priznanja pod nazivom Žena Heroj, odajući tako priznanje ženi na njenoj izvanrednoj ulozi u procesu odbrane bošnjačkog bića i države BiH u agresiji i genocidu.

11. KBSA pozdravlja ideju Agencije Odgovor na genocid, specijalizovane organizacije za genocid unutar KBSA, da se 26. februar proglasi svjetskim danom sramote. KBSA će se aktivno uključiti u realizaciju ovog prijedloga.

12. KBSA pokreće inicijativu za izgradnju Muzeja genocida u BiH koji bi se izgradio na teritoriji Sjeverne Amerike i koji bi na jednom od najrazvijenijih prostora u Svijetu zauvijek svjedočio tom svijetu o zločinu genocida protiv BiH i Bošnjaka.

Genocid je Državotvorni Zločin

Genocid je namjerno ubijanje ljudi zbog njihove pripadnosti nekoj rasi, vjeri, naciji, političkoj stranci ili drugoj društvenoj grupi. Genocid je i podupiranje težnji koje dovode do takve akcije. Genocid je dakle zločin u kome je dokazana namjera da se neka populacija uništi. Genocid nije slučajna pojava, nego nužna posljedica lošeg stanja članova društvene skupine koja je počinila zločin.

U Bosni i Hercegovini {BiH} pored agresorskih ratnih dejstava i strahota, po svom karakteru, značaju i prirodi posebno se izdvaja genocidno djelovanje srpskih vojnih i civilnih vlasti prema Bošnjacima: civilima, ranjenicima, bolesnicima, ratnim zarobljenicima, ženama, intelektualcima i mladima. Obimna dokumentacija i građa ukazuje da su nad Bošnjacima samo zato što su pripadnici bošnjačke nacionalne grupe, što su pripadnici ideje Bosne i bosanskog duha, što su muslimani, masovno, kontinuirano u dužem vremenskom razdoblju vršeni sistemski zločini genocida, ratni zločini protiv civilnog stanovništva, ratni zločini protiv ranjenika i bolesnika, ratni zločini protiv ratnih zarobljenika, zločin silovanja, zločin etnocida, ekocida, urbicida, kulturocida, elitocida i etničkog čišćenja.

Dokumentacija o stradanju bošnjačkog naroda ukazuje na zamah, obim, dinamiku i intezitet strahota, mučenja i nečovječnog, surovog postupanja, kojima su Bošnjaci bili izloženi, pod uticajem, instrukcijom, nadzorom i naredbom zvaničnih organa Srbije. Posebno su dokumentovani zločini namjernog ubijanja civila i zarobljenih lica, pripadnika bošnjačkog naroda, kao i odvođenje civilnog stanovništva bošnjačke nacionalnosti i zarobljenih Bošnjaka u koncentracione logore smrti, nehumano postupanje, zlostavljanje, ubijanje i silovanje.

Od 1699. do 1995. godine nad Bošnjacima je počinjeno deset genocida

Strateg, idejni promotor i agens većine ovih genocida je bila Crkva, nekad katolička, nekad pravoslavna. Srpski neonacizam i njegovi ideolozi četnici bez noža ne bi znali za šta im služi glava u genocidnom ratu koji Srbi vode kad god im se za to ukaže prilika. Uzrok genocidnosti Srba je u nedostatku stida i ljudskog straha, koji nije u svim oblicima identičan sa životinjskim. Oni se više životinjski boje nego ljudski stide, zbog čega izbjegavaju neposrednu borbu, što srbizam čini ne samo ideološkim nego i patološkim sindromom. Snaga srpske ljubavi prema genocidu nalazi se u tome što je genocid utkan u samo povjesno i kulturno biće srpskog naroda. U svim genocidima nad Bošnjacima izražene su jasne i nužne posljedice zločina genocida: nepravda, mržnja, osveta, uništena mnoga duhovna, kulturna, nacionalna, tradicijska, historijska blaga, ubijanje, mučenje, silovanje, progon.

Ivo Andrić zbog svojih literarnih djela, snosi veliku odgovornost za srpske zločine

Ivo Andrić je jedan od onih koji je sijao mržnju i razdor u BiH i jedan od arhitekata zločinačkog projekta Velika Srbija. Andrić se u svojim djelima (Na Drini ćuprija, Travnička hronika i neke pripovijetke) uveliko etnički ogriješio u odnosu na Bošnjake koje je prikazivao u negativnom svjetlu – kao siledžije, kabadahije, pijanice, ubice, nemoralne ljude, perverzne i nakazne. On je na taj način doprinio scenariju srbijanskog fašističkog režima, na čelu sa Srpskom akademijom nauka i umjetnosti i Srpskom pravoslavnom crkvom, u pokušaju uništenja Bošnjaka i države BiH.

U agresiji na BiH i genocidu nad Bošnjacima ne samo da se nije sprečavalo, nego se poticalo, organizovalo i naređivalo iz Srbije

Prva Presuda MSP o odgovornosti države i prva Presuda o genocidu govori o zločinu genocida kao nekoj vrsti lokalnog genocida u Srebrenici. Kao da je uvjet da se genocid u jednoj državi ustanovi u tomu da u svakom djeliću države genocid bude na djelu. U Srebrenici su se nalazili mnogi Bošnjaci koji nisu izvorno bili stanovnici Srebrenice, nego su bili tamo stjerani iz čitave BiH. MSP je tu činjenicu zaboravio. Time je MSP oštetio bitnu pozitivnu sastavnicu međunarodnog prava, koju je uveo Međunarodni krivični tribunal za područje bivše Jugoslavije {MKTJ}, insistiranjem na zapovjednoj odgovornosti, jer je tu zapovjednu odgovornost lokalizovao. Nije prihvatio koncept agenata koje je prihvatio MKTJ, koji je govorio o tome da su organi države Srbije preko svojih agenata djelovali u BiH. MSP govori o vojnim i policijskim vlastima RS, ponaša se dakle kao da su se tu neki vojnici oteli kontroli i spontano, samostalno proveli genocid.

Međunarodno pravo tradicionalno funkcioniše u trokutu politike, prava i morala. Kad je moral izletio iz tog trokuta, ostalo je jednodimenzionalno odnošenje politike i prava. Politika je nadjačala pravo. Zato je MSP bilo teško pripisati genocid državi Srbiji, gdje državu treba shvatiti kao aparat vlasti, kao skup ustanova i institucija. MSP nije rekao da su državni organi i institucije Srbije ne samo propustili kažnjavati one koji su počinili zločin genocida, nego su taj zločin organizovali, omogućili i propagandno i akademski pripremili. Radilo se o državnim organima i institucijama koji su jedinstveno djelovali i imali jedinstvenu komandu.

Slobodan Milošević je u ime Srba iz BiH potpisao Dejtonski ugovor. Netko ko može završiti rat je netko tko je taj rat mogao započeti i voditi. Dakle u agresiji na BiH i genocidu nad Bošnjacima ne samo da se nije sprečavalo, nego se poticalo, organizovalo i naređivalo iz Srbije. Dogmatska odluka da će se prihvatiti koncept odgovornosti države, koja je odgovorna za genocid, samo onda ako se mogu naći dokumenti u kojima doslovice piše planski, namjerno, smišljeno pobiti sve Bošnjake se nije mogla očekivati. Takvih dokumenata nije bilo ni u Nirnbergu, ali se moglo logičkom analizom pokazati kako su funkcionisali fašistički koncentracioni logori smrti. MSP je mogao logičkom analizom pokazati kako su funkcionisali koncentracioni logori smrti u BiH. MSP je mogao logičkom analizom pokazati kako je funkcionirala vojska i policija Srba iz BiH. MSP je zaboravio da je Skupština RS proglasila namjeru sjedinjenja sa Republikom Srpskom Krajnom i Saveznom Republikom Jugoslavijom.

RS nije ustavna činjenica nego genocidna tvorevina

Stvaranje RS je započelo metodama najgore vrste zločina zabilježenih u ljudskoj historiji. Umjesto pomoći BiH je nametnut embargo na uvoz oružja od strane Savjeta bezbjednosti UN-a. Sav taj nezamislivi zločin bio je posmatran, i prešutno podržan od strane članica EU i Savjeta bezbjednosti UN-a. Ta svjetska sramota je okončana u Dejtonu, gdje su zvaničnici BiH bili ucjenjeni i prisiljeni da prihvate Aneks 4 Dejtonskog sporazuma kao Ustav države BiH. Prema tom Aneksu 4 najgora vrsta zločinaca i njihovih sljedbenika su nagrađeni sa skoro pola etnički očišćene teritorije BiH. Zahvaljujući njima RS je kreirana, prihvaćena i priznata, što je bio poraz unutrašnjeg i internacionalnih zakona i poraz ljudske civilizacije. S toga RS nije ustavna činjenica nego genocidna tvorevina.

Pariški sporazum, kao finalna verzija Aneksa 4 Dejtonskog sporazuma, koji se trenutno koristi kao Ustav BiH, nije nikada ratifikovan u Parlamentu BiH. To znači da Aneks 4 nikada nije prošao legalnu proceduru propisanu prethodnim, jedino važećim Ustavom BiH. To ujedno znači da genocidna tvorevina RS ne postoji legalno, ne postoji za 64.4% građana BiH, koji su glasali za nezavisnost i zasigurno ne postoji za sve poštene i časne ljude širom svijeta. Ukoliko bi se tokom naredne rasprave o ustavnim promjenama u BiH izvršila legalizacija RS to bi značilo disoluciju BiH u skorij budućnosti, vjerovatno novi rat i novi nepravedni svjetski poredak, u kome bi agresija i genocid bili prihvaćeni i dobrodošli kao metodi rješavanja političkih sporova.

MSP je skrivanjem ključnih dokumenata o genocidu nad Bošnjacima zažmurio pred odgovornosti Srbije za genocid u BiH

Bivša glasnogovornica MKTJ Florence Hartmann u svojoj knjizi iznosi sistematičan pregled postupaka kojima su skriveni zapisnici Vrhovnog savjeta odbrane, koji su mogli biti dokazi protiv Srbije za genocid u Srebrenici i BiH.

MKTJ, nije naredio skidanje pečata sa srpskih državnih arhiva. Stoga je BiH bila spriječena zatražiti dokumente koji su mogli biti dokazi protiv Srbije u slučaju genocida. Da je MSP posjedovao dokaze, da je Srbija imala "pod kontrolom" nadležna tijela u Republici Srpskoj i Vojsku bosanskih Srba, Sud ne bi mogao izbrisati Srbiji krivnju za genocid u Srebrenici. Mnogi

vjeruju da transkripti i zapisnici sastanaka Vrhovnog savjeta obrane – tijela zaduženog za nacionalne i strateške odluke i Jugoslavensku vojsku, sadrže te dokaze. Ti zapisnici su prihvaćeni kao dokazi u slučaju Milošević pred MKTJ. Suci u slučaju Milošević su imali te zapisnike na raspolaganju kada su presudili 2004. da mogu biti “zadovoljeni izvan svake sumnje da je optuženi bio suučesnik udruženog kriminalnog pothvata koji je imao za cilj i namjeru uništiti dio Bošnjaka kao ciljanu skupinu” ne samo u Srebrenici nego „i u Brčkom, Prijedoru, Sanskom Mostu, Bjelini, Ključu i Bosanskom Novom“. Prije podastiranja VSO dokumenata kao dokaza u slučaju Milošević, Srbija je zatražila zaštitne mjere prema članku 54 Pravilnika Tribunala o postupku i dokazima. To pravilo ovlašćuje države da zatraže tajnost dokumenata i dijelova koji bi bili od “nacionalnih sigurnosnih interesa” te države. Nakon saslušanja predstavnika Srbije i Crne Gore, Sudsko vijeće u slučaju Milošević se 2003. godine složilo da se dio tih dokumenata zaštiti. Najosjetljiviji dijelovi ne mogu biti prikazani MSP ili javnosti. BiH ih stoga nije bila u mogućnosti iznijeti pred MSP u nezaštićenoj verziji VSO-a koja je u posjedu MKTJ. Kao i uvijek MSP može zahtijevati dostupnost tih dokumenata VSO-a. Sud odbija pitati Srbiju da im ih preda. BiH je tražila od Suda da naredi objavu tih zaštićenih dokumenata, ali njihov zahtjev je odbijen. Suci MKTJ su skrili ključni materijal od javnosti zbog jedinog razloga da zaštite Srbiju od odgovornosti pred drugim sudom UN-a.

Presuda ima četiri mahane. Prvo, Škorpioni kojima se MSP bavio vrlo malo. Drugo, redigovani dokumenti u haškim predmetima koje MSP nije tražio od Srbije i gdje je BiH taj zahtijev podnijela kasno, samo dva mjeseca prije početka suđenja. Treće, analiza saučesništva Srbije u genocidu u Srebrenici, gdje MSP ne pominje činjenicu da je Mladić 14. jula 1995. godine bio u Beogradu. Iz ove činjenice se mogu izvući zaključci o saučesništvu Srbije u genocidu. Četvrto, najveći problem u Presudi je priča o prevenciji genocida. MSP kaže da svaka država ima obavezu da spriječi svaki genocid. To je progresivno čitanje Konvencije o genocidu. MSP kastrira obavezu prevencije genocida tako što kaže da je jedini pravni lijek za kršenje te obaveze formalna deklaracija MSP da je povreda učinjena. MSP je tako propustio priliku da putem reparacije da satisfakciju žrtvi, što bi doprinijelo procesu pomirenja. Presuda se takođe nije odredila prema karakteru sukoba u BiH. Iza pitanja genocida se zapravo krije priča o karakteru rata u BiH. Mir u Dejtonu su garantovali predsjednici Srbije i Hrvatske. Ako su garantovali mir, mogli su da garantuju i rat, odnosno prekid rata.

Obaveze i mogućnosti države BiH po pitanju Presude MSP

Obaveze države BiH su velike, a mogućnosti slabe u trenutnoj situaciji funkcionisanja političkog sistema države i civilnog društva. Presuda jasno upućuje da niko neće moći da se sakrije ko je počinio genocid i drugi ratni zločin. Presuda jasno kaže da je genocid počinila RS, odnosno VRS i Ministarstvo unutrašnjih poslova RS. To obavezuje UN, EU i svaku pojedinačnu državu da pomogne BiH i njenim državnim organima u procesu implementiranja Presude. Poseban problem je sa policijom RS koja je počinila genocid. Presuda jasno doprinosi da se proces produkcije jedinstvenih policijskih snaga u BiH završi na način kojim će biti zadovoljena pravda. Presuda zapravo omogućuje ukidanje RS.

Presuda MSP protiv Srbije je najteža osuda jedne države od postojanja MSP. Srbija je proglašena krivom za nesprečavanje genocida u Srebrenici i za kontinuirano kršenje Konvencije o genocidu zbog odbojanja da uhapsi i pred Haški tribunal privede ratne zločince. Srbija je i poslije donošenja Presude nastavila kršiti Konvenciju o genocidu.

I ako je Srbiji presuđeno po dva osnova, država BiH i Bošnjaci nisu zadovoljni. Naime MSP je pored utvrđivanja odgovornosti Srbije po dva osnova, oslobodio Srbiju direktne odgovornosti za genocid u BiH i Srebrenici. Odgovornost za genocid u Srebrenici MSP je prebacio na vojsku i policiju RS. Pasivan, zbnunjujući, licemjerman i ničim objašnjiv odnos MSP prema zaštićenim dokumentima na MKTJ i u arhivima Srbije doprinosi činjenici da Presuda nije utemeljena na međunarodnom pravu i međunarodnim standardima i propisima. Država BiH ima pravo da pokrene proceduru utvrđivanja i obavještavanja UN da li je MSP povrijedio međunarodno pravo, ignorišući i odbijajući pokrenuti inicijativu za dolazak u posjed skrivenih dokumenata za koje je znala i svijetska javnost da su sakriveni i zaštićeni na MKTJ i u Srbiji i to upravo zbog postupka pred MSP. Država BiH treba obavjestiti UN i EU da Srbija i dalje krši naloge iz Presude i Konvencije o genocidu ne hapseći ratne zločine.

Na osnovu Presude država BiH može pokrenuti proceduru u okviru UN i EU za trajno brisanje i ukidanje MUP RS u cilju trajne zabrane zločinačke organizacije pod nazivom MUP RS, organizacije odgovorne za genocid. Trajnim ukidanjem zločinačke organizacije MUP RS poštuje se dio Konvencije o genocidu koji podrazumjeva sprečavanje i prevenciju genocida.

Ukidanjem MUP RS ukida se i genocidna tvorevina RS

Sušтина insistiranja na reviziji tužbe BiH protiv Srbije za genocid pred MSP u Hagu nije u naplati ratne štete koja bi ekonomski sahranila Srbiju, već u tome da bi presuda kojom se Srbija proglašava odgovornom za genocid nad Bošnjacima praktično obezvrjedila ključni dio Dejtonskog sporazuma i omogućila ukidanje RS.

Zato je revizija tužbe BiH protiv Srbije za agresiju i genocid sudbinsko pitanje i jedini put opstanka BiH kao države. Samo na taj način doći će se do ukidanja manjeg bh entiteta, koji je nastao na masovnim zločinima, grobnicama, logorima, silovanjima, etničkom čišćenju, paljevinama. Ma koliko ukidanje RS kao osvajačkog i genocidnog cilja srpskog fašizma, kao spomenika genocidu napravljenog pomoću Dejtonskog kriminalnog ugovora, danas zvučalo nevjerovatno, to će biti neminovnost ako istrajemo na reviziji tužbe. Bošnjaci su povrijeđeni Presudom kao žrtve genocida. Bošnjacima je odavno jasno da postoje planovi pomjeranja srpskog etničkog prostora s onu stranu Drine po svaku cijenu. To pomjeranje prostora se i desilo. Taj etnički čist prostor se sada nastoji održati onemogućavanjem povratka izbjeglica i onemogućavanjem funkcionisanja države BiH i otvorenog, slobodnog, civilnog društva.

Izdvojeno mišljenje jordanskog sudije, potpredsjednika MSP AI – Khasawneh

Jedinstvo ciljeva i zajednička ideologija Srbije i Republike Srpske su dokaz o učešću Srbije u genocidu na čitavoj teritoriji BiH

Sudija Al-Khasawneh se ne slaže sa većinom sudija ne samo u zaključcima i pretpostavkama na osnovu kojih su ostale sudije izvele svoje zaključke već i u samoj metodologiji pomoću koje su sudije izvodile zaključke. Jordanski sudija smatra da je uloga SRJ u ratu u BiH bila mnogo ozbiljnija od one koju je MSP utvrdio i da se genocid nad Bošnjacima desio i u drugim djelovima BiH. Ovaj sudija se fokusirao na pet pitanja: na redigovane zapisnike Vrhovnog savjeta odbrane SRJ, na primjenjivost testa efektivne kontrole, na saznanju Srbije o masakru u Srebrenici, na postojanju genocidne namjere i u drugim djelovima BiH i na izjavu Vlade Državne Zajednice Srbije i Crne Gore.

Al – Khasawneh smatra da MSP nije izveo neophodne zaključke iz odbojanja tužene strane da otkrije i izloži sadržinu redigovanih zapisnika Vrhovnog savjeta odbrane. Naprotiv, MSP je samo konstatovao sugestiju tužioca da on može na osnovu ovakvog držanja tužene strane da izvodi drugačije zaključke, ali je sam MSP propustio da te zaključke i izvede. Zbog odbijanja tužene strane da dostavi ove dokumente, MSP je trebao, po mišljenju ovog sudije, a koji se poziva na praksu MSP, ili da prebaci teret dokazivanja na tuženu stranu ili pristupi jednom slobodnijem izvođenju zaključaka u ovoj situaciji.

Pri ocjenjivanju stepena kontrole SRJ na Voskom RS, MSP je pogrešno primjenio test efektivne kontrole umjesto testa sveukupne kontrole. MSP se u svojoj Presudi stalno poziva na slučaj Nikaragva, a prema mišljenju jordanskog sudije to nije bilo moguće zbog toga što između Vojske RS, odnosno RS kao pravnog subjekta i SRJ postoji jedinstvo etniciteta, jedinstvo cilja i jedinstvo ideologije, što u slučaju Nikaragva između kontraša i SAD nije slučaj. Test sveukupne kontrole je primjenilo Žalbeno vijeće Međunarodnog krivičnog tribunala za područje bivše Jugoslavije MKTJ radi utvrđivanja karaktera sukoba i tu MKTJ nije izišao iz svoje nadležnosti. Kada se radi o dvije oružane formacije za koje postoje istovjetnost etniciteta, ideologije i vojnih ciljeva, nije razumno zahtijevati da za svaku vojnu operaciju postoji naređenje, što je MSP u ovom slučaju uporno zahtijevao.

Zastupnici tužbe su od MSP zahtijevali da se ispita da li proklamovani strateški ciljevi srpskog naroda u BiH i čitav obrazac ponašanja srpskih snaga u BiH predstavljaju genocidnu namjeru. MSP je zaključio da se proklamovani strateški ciljevi srpskog naroda u BiH mogli provesti i samim protjerivanjem drugih etničkih grupa u BiH, ali je propustio da objasni zbog čega su srpske snage pribjegavale masovnim ubistvima i zatvaranjem u koncentracione logore smrti, a ne samo protjerivanjem. MSP se, potkrepljujući tezu o nepostojanju genocidne namjere u drugim djelovima BiH, pozvao na praksu MKTJ. Pozvao se na činjenicu da ne postoji, osim u slučaju Srebrenica, presude za krivično djelo genocida. Sudija Al – Khasawneh je ukazao na činjenicu da je MSP imao kapacitet da sam ispituje da li je obrazac ponašanja srpskih snaga u BiH takav da se iz njega može izvući konstatacija genocidne namjere i takođe ukazao na jednu činjenicu da je praksa ostalih Međunarodnih krivičnih tribunala takva da krivične presude nisu jedini dokazi postojanja genocidne namjere, već da se jedan širi i opšti kontekst ponašanja vojnih snaga može uzeti kao dobra osnova procjenjivanja da li postoji genocidna namjera. MSP nije uvažio niz podataka o saznanjima srbijanskih vlasti o dešavanjima u Srebrenici i boravku generala Ratka Mladića u Beogradu 14. jula 1995. godine. MSP takođe nije dokazao u toku postupka da su Škorpioni u vrijeme događanja zločina u Srebrenici bili organ Republike Srbije,

tačnije Ministarstva unutrašnjih poslova. Jordanski sudija ozbiljno dovodi u pitanje rezonovanje MSP po kojem on nije ocjenio pravno značajnim dokument koji je priložen od strane podnosioca tužbe, a u kojem se Škorpioni jasno definišu kao organ MUP-a Srbije, sa obrazloženjem da taj dokument nije upućen Beogradu i da su i pošilaoци i primaoci tog dokumenta zapravo visoki činovnici MUP-a Republike Srbije.

Sudija Al – Khasawneh izražava svoje neslaganje i sa pravnom ocjenom ozjave viskog zvaničnika Vlade Dražavne zajednice Srbije i Crne Gore koja je data neposredno nakon prikazivanja snimka egzekucije šestorice srebreničana. Jordanski sudija smatra ovu izjavu priznanjem učešća Srbije u genocidu u Srebrenici i ne slaže se sa konstatacijom MSP da je ova izjava političke prirode i da nema pravni značaj. I ovdje se jordanski sudija poziva na praksu MSP koja smatra ovakvu vrstu izjava čvrstim dokazom, pogotovo u onim situacijama gdje su ovakve izjave nepovoljne po državu čiji je zvaničnik da izjavu za tu državu.

Genocid, državni, programirani zločin za ubijanje BiH i Bošnjaka

Genocid u BiH je namjieran pokušaj uništavanja Bošnjaka i BiH. Genocid u BiH je državni zločin jer se radilo o namjernom, organizovanom i sustavnom ubijanju Bošnjaka, zbog njihove pripadnosti islamu, bošnjaštvu i bosanastvu, jer su genocidne težnje podupirane, pomagane, planirane i izvršavane od strane državnih struktura Srbije i Crne Gore sa dokazanom i pokazanom namjerom potpunog uništenja bošnjačkog naroda i bh državnog i društvenog tkiva. Genocid nije slučajna pojava, nego nužna posljedica lošeg stanja članova srbijanske i crnogorske državne i društvene strukture koja je počinila zločin sa isključivim ciljem velikodržavnog projekta koji je tražio teritorije za ostvarivanje Velike Srbije. Posto su na tim teritorijama Srbi bili u manjini, moralo se pristupiti odstranjivanju Bošnjaka.

Proglašenje genocidne paradržavne tvorevine 9. januara 1992. godine , označilo je jasno šta je cilj velikosrpske ideologije. Okupirati što veći dio BiH i očistiti ga od Bošnjaka, a zatim natjerati međunarodnu zajednicu opsadom Sarajeva i drugim masovnim zločinima da prihvati realnost i odobri postojanje genocidnog entiteta, koji će se, u budućnosti, voljom naroda koji u njemu živi, pripojiti matici Srbiji. Uklanjanje Bošnjaka je bio ključni uslov opstanka nove genocidne tvorevine, jer je ista bila proglašena na teritorijama na kojima su Srbi bili u manjini.

Kao što je cilj bio jasan, bila su jasna i sredstva, terorom, ubijanjem, silovanjem, mučenjem, pljačkanjem, ponižavanjem, rušenjem, natjerati Bošnjake da se isele i ostave sve što imaju. Bošnjačke kuće i imanja pokloniti Srbima iz drugih djelova BiH, koji će na poziv vlasti genocidnog entiteta doći na svoja tkz. vjekovna ognjišta. Genocid, kulturocid, ekocid, etnocid, urbicid, silovanje, prisilno etničko čišćenje i elitocid su imali za cilj potpuno i definitivno odvajanje naroda i njihovo grupisanje na zasebnim teritorijama. Temelj ovog plana je bila bivša JNA, koja je davno prije agresije i genocida, u miru, markirala bošnjačku teritoriju i uzela na nišan Bošnjake.

Karadžić je za govornicom Skuštine BiH izrekao prijetnju da bi u slučaju proglašenja nezavisnosti BiH, Bošnjaci mogli nestati sa lica zemlje. U intervjuu Dugi 26. oktobra 1992. godine Kardžić je

pojasnio svoje zločine. "Bošnjaci su najviše ugroženi ne samo u fizičkom smislu, i ja nisam mislio da bi oni nestali samo fizički, to je takođe početak njihovog postojanja kao nacije". Karadžić je to mogao javno reći jer je znao da su završene pripreme za velike zločine agresije i genocida.

Američki naučnik Norman Sigar u knjizi Genocid u BiH – Politika etničkog čišćenja navodi najprije stav koji je nametnula agresivna velikosrpska propaganda da, navodno ne bi bilo rata ni etničkog čišćenja da međunarodna zajednica nije priznala BiH kao samostalnu, nezavisnu, suverenu državu. Ali pripreme za agresiju i genocid u Srbiji su počele znatno prije nego što se uopšte razgovaralo o samostalnosti BiH. Još krajem osamdesetih godina počela je priča o nepravednim avnojevskim granicama, ugroženosti srpstva i prava Srba da žive u istoj državi. Posebno je bila izražena antimuslimanska kampanja. Rat za promjenu granica između republika i nasilno protjerivanje drugih naroda iniciralo je političko rukovodstvo Srbije kao način stvaranja srpske nacionalne države. Hrvatsko vođstvo je izabralo istu strategiju. Tako je 25. marta u Karađorđevu, između Miloševića i Tuđmana, potpisan plan o podjeli BiH.

Norman Sigar navodi primjere koji potvrđuju srpsku nacioanalističku politiku:

Momčilo Krajsnik, predsjednik srpskog parlamenta: "Srpski cilj je veoma jednostavan. Mi smo naslijedili istorijsku ulogu ispunjenja zadatka koji su prethodne generacije nepotpuno obavile, taj zadatak je da zaokružimo naše etničke prostore". Srpska svarnost, 125, 09. 1993, str. 5.

Božidar Vučurević, zločinački guverner Hercegovine: "Obavještavam srpski narod da ćemo mi ispraviti nepravdu u vezi sa granicama koje je Tito povukao svojim prljavim prstima. On je srpsku zemlju definitivno dao Hrvatima i Muslimanima. Muslimani su samo beznačajna manjina i moraju se pokoravati srpskoj većini. Mi nećemo odustati, već ćemo ih gonit, ako treba sve do samog Zagreba". Danas, 29.10.1991. str. 54.

Radovan Karadžić, predsjednik srpske genocidne tvorevine, "Srpska država nema nikakve potrebe da u svojim granicama drži svoje neprijatelje. Srpska država treba biti dom srpske nacije. Tanjug, 19.07. 1993".

Norman Sigar zaključuje: „Za srpsko rukovodstvo genocid je bio nacionalna politika. Prvobitni šokovi, uzrokovani masovnim napadima na civile, kao i brze kampanjske akcije, doprinijele su, u početnoj fazi, da se ljudi odluče da idu, što je bez ikakve sumnje, srpsko rukovodstvo upravo i željelo. Dodatna korist koju je donosila upotreba najstrašnijih zločina u Evropi poslije Drugog svjetskog rata bilo je paljenje etničkih strasti, što je trebalo da natjera i one Srbe koji su bili protiv takve politike da se pridruže svom nacionalističkom rukovodstvu. Korištenje takvih metoda trebalo je da zatruje odnose među zajednicama do te mjere da bilo kakvo kasnije prilagođavanje ili koegzistencija postanu nemogući”.

Sve prolazi u našim dušama, dušama žrtava razbacanih po Kanadi. Živimo kako znamo i umijemo, gutajući tugu za mrtvima i nostalgiju za rodnim krajem, iz kojeg zapravo i nikad nismo ni otišli. Gledamo očima koje više ne vide. Gledamo u svijet, u bošnjačke i bh duhovne i političke faktore, od kojih više ništa ne očekujemo. Gasimo čežnju za onim što je nekada bio život. Živimo

na pola puta od ništa do nigdje. Suviše smrti. Samo sjećanje ne umire. To je jedino još što je ostalo, to je jedino što više niko ne može ubiti u vremenu užasa.

U ime žrtava agresije, ratnih zločina i zločina genocida izvršenih protiv Bošnjaka, a prema presudama i karakterizacijama ovih zlodjela na Međunarodnom sudu pravde, Međunarodnom krivičnom tribunalu za područje bivše Jugoslavije, Savjetu sigurnosti UN, američkom Kongresu i Evropskom parlamentu, mi Bošnjaci, žrtve zločina agresije i genocida nikada nećemo priznati posljedice tih najtežih zločina protiv čovjeka i civilizacije.

Bošnjački civilizacijski nivo, bošnjački moral i bošnjačka sveta obaveza prema nevinim žrtvama zločinackog poduhvata osmišljenog u Srbiji i realiziranog od strane Srbije i njenih surogata u BiH, je ne prihvatiti zločinom ostvarene granice, ne prihvatiti zločinom stvorenu paradržavnu tvorevinu na pola teritorije BiH, u kojoj su još uvijek ugroženi život, dostojanstvo, kulturna i duhovna tradicija i imovina Bošnjaka. Genocidna tvorevina nije bila, nije sada i nikada neće biti od Bošnjaka prihvaćena. Trenutno dejtonsko društveno i državno uređenje BiH, odraz je nesposobnosti bh političkih subjekata da se izbore za jedinstveno državno i društveno tkivo BiH, kao i neprihvatanja Presude Međunarodnog suda pravde i ostalih temeljnih elemenata Povelje UN i Internacionalnog prava, od strane ključnih faktora internacionalne zajednice.

Pozivam sve Bošnjake i sve istinske prijatelje istine i pravde, a posebno žrtve da se zamisle, da prelistaju stranice pamćenja, da zabilježe zločine agresije i genocida. To je bošnjački dug prema Bošnjacima, BiH, istini i pravdi. To je jedini bošnjački put u zemaljski i nebeski život. To je jedini bošnjački izbor. Jer su zločinci i ljudsku smrti i ljudski život pretvorili u bezlični pojam, u poniženje, u oduzimanje ljudske i božanske dimenzije, sa ciljem da se čitav jedan narod ubije i svede na mjeru koja nije dostojna postojanja, pa čak i časne sahrane nevinih žrtava. To je ubijanje iza koga ostaje samo pustinja bez išta ljudskog. Na savjest zločinaca je pala magla koja se neće dugo podići. Sve dok se istinski mir i pravda ne vrati i živima i mrtvima, BiH će biti zemlja mrtvih, zemlja koja nije ni na ovom ni na onom svijetu, zemlja u kojoj je mrak progutao ljudsku savjest. Za takve zločine, zločinci moraju odgovarati da bi naša djeca mogla imati normalnu budućnost.

A, koliko ubica još živi slobodno? Koliko pljačkaša uživa u otetom? Koliko je onih koji su to sve organizovali, vodili, podsticali, pomagali? Koliko je tragičnih sudbina prošlo neopaženo? Koliko je ljudske patnje izbrisano iz sjećanja? Kolika je to količina nepravde?

Srebrenica podsjeća svakog čovjeka, ma ko bio i ma gdje bio, da se istina o zločinu protiv nevinog čovjeka ne može sakriti i da se pravda ne može izbjeći. Ta tamna mrlja covjecanstva, podsjeća nas žrtve zločina da je ljubav a ne mržnja zajednički spas, da je mir a ne rat zajednička sreća, da je suživot a ne nasilje zajednička blagodat, da je istina a ne laž zajednički izlaz iz mraka na svjetlo, da je pravda a ne krivda pravo te da je pomirenje a ne osveta obaveza.

Osudjujemo one članove Parlamenta BiH bez dovoljno morala, koji nisu usvojili rezoluciju o Srebrenici i porucujemo im doći će neki drugi saziv parlamenta i novi ljudi koji će imati dovoljno

morala da javno priznaju i kažu da je ovakav zločin nedopustiv, da to više nema veze s političkim opredjeljenjima, već ima veze sa istinom i pravdom.

Porucujemo da nema dobrih odnosa sa Srbijom dok ona ne prizna zločine koje je počinio Miloševićev režim i dok ne bude uhapšen Ratko Mladić.

Poručujemo bošnjačkom političkom i duhovnom faktoru i svim političkim i duhovnim faktorima u BiH, vašom neaktivnošću doprinosite uspjehu onih koju su produkovali i provodili politiku etničkog čišćenja, agresije i genocida, jer se povaratak izbjeglica koji je garantovan Dejtonom, nikada u pravom smislu nije ostvario. Međunarodni sud pravde donio presudu o genocidu u Srebrenici, ali je ta presuda ostala bez pažnje koju zaslužuje. I UN su priznale veliku nepravdu koje su počinile prema Srebrenici. U izvještaju UN o Srebrenici se navodi da je "Srebrenica iskristalisala istinu koja je prekasno shvaćena od strane UN i svijeta. Tragedija Srebrenice će nas zauvijek proganjati.

Genocid u Prijedoru nije samo bošnjačka patnja već i sudbinski važna lekcija i svijetu i Bošnjacima

"Od moga odlaska, 23. Maja 1992,, kada su kući došli po mene, živim kao u nekom drugom svijetu. Čini mi se da sve ovo što se sa mnom događa kao da je neki ružan san, košmar, i prosto ne mogu da shvatim da je ovako šta moguće... Pitam se samo kome sam se i sa čim tako zamjerio da moram proći kroz sve ovo. Ali, ja ipak vjerujem u pravdu, istinu i to da će se sve razjasniti."

Ovo su riječi profesora Muhameda Čehajića, bivšeg predsjednika opštine Prijedor koji je postao sinonim za najužasnije zločine koji su se dogodili tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu {BiH} i genocide nad Bošnjacima. Nakon što su srpskokrnogorske, agresorske snage preuzele kontrolu nad opštinom Prijedor, 30. aprila 1992. on je bio prva osoba kojoj je bio uskraćen pristup u sopstvenu kancelariju u zgradi opštine. Muhamed Čehajić je ove riječi poslao u pismu svojoj ženi ubrzo nakon što je uhapšen 23. maja u posljedopodnevnim časovima. Kasnije je prebačen u logor Omarska gde je ubijen. Rječi Muhameda Čehajića su primjer stradanja na hiljade ljudi koji su bili žrtve zločina srpskokrnogorskih agresorskih snaga koji su počinjeni na sveobuhvatan i sistematski način u opštini Prijedor 1992. godine. One predstavljaju nadu mnogih žrtava da će se ostvariti Pravda.

U Prijedoru je postojala namjera da se uništi cijela bošnjačka zajednica

Govoriti o Genocidu u Prijedoru predstavlja rizik da se ne uspije izraziti najvažniji dio onoga što zapravo jest ta tragedija planetarnih i povijesnih razmjera. U najduljem doživljaju, Prijedor se, zapravo, šuti i pati, u dostojanstvu stradalničkog bošnjačkog naroda a prije svega porodica stradalnika, pred ukaljanim obrazom svijeta i produkatora i izvršioca genocida. O Prijedorskom genocidu treba govoriti, jer se on tiče humanosti. Jer je prijedorska sudbina drukčija od drugih masovnih i genocidnih stratišta, sudbina koja svjedoči o istrajnoj nepravičnosti svijeta i svireposti naredbodavaca i izvršioca genocida. **Nezamislivo je sa stanovišta pravde i humanosti**

– a ipak to jest naša stvarnost – da prostor u kome je izvršen genocid svijet daruje upravu baš onima koji su genocid izvršili, da obilježavanje godišnjica genocida – iz godine u godinu – nadziru upravo oni koji su ga obavili, pri čemu ga, istovremeno, službeno poriču. Time se nastavlja stradanje Prijedora, stradanje Bošnjaka. Stradanje BiH ali i stradanje humanosti i savjesti moćnog dijela međunarodne zajednice koji upravlja sudbinom svijeta, posebno onih „malih“ u njemu. Prijedorska tragedija nije završena. Prijedor nije samo bošnjačka patnja: ona mora biti sudbinski važna lekcija i svijetu i Bošnjacima.

U Prijedoru je počinjeno više od 3500 ubistava. Hiljade ljudi je zatočeno u logorima ili protjerano iz svojih domova. To nisu pojedinačni incidenti, već je to bila organizirana kampanja zločina koju su provodile vojska i policija iz Srbije uz koordinaciju srpskih civilnih vlasti opštine. Zločin u Prijedoru je svojom okrutnošću pokazao agresorsko, genocidne ciljeve Srbije i Crne Gore prema BiH i posebno genocidne ciljeve prema njenom najbrojnijem narodu, Bošnjacima. U Prijedoru je počinjen genocid, zločin protiv civilnog stanovništva, zločin protiv zarobljenika, zločin uništavanja kulturnih i historijskih spomenika, zločin rasne diskriminacije, zločin silovanja, zločin mučenja u logorima smrti, zločin nasilnog protjerivanja i posebno zločin ubijanja bošnjačke akademske elite. Nema zločina koji se tu nije dogodio. Ubijanje nedužnih ljudi, ubijanje pameti bošnjačke, njihovo masakriranje, klanje, mučenje, silovanje, ponižavanje, tjeranje u logore i protjerivanje, biološko istrebljenje sa ovih prostora se ne može i ne smije zaboraviti.

Ako znamo da je velikosrpska politika došla iz Srbije i Crne Gore, ako znamo da je njen cilj bio uništenje države BiH uništenjem Bošnjaka i gradova u kojima su Bošnjaci bili u većini, onda je sasvim jasno da Bošnjacima na prijedorskim prostorima, na njihovim pradjedovskim ognjištima, nije bilo mjesta. Trebalo ih je svesti na tolerantan procenat. A da bi se to postiglo pribjegli se zločinu, onakvom kakav se ne pamti među civiliziranim narodima. Ono što se dešavalo u Srebrenici za tri dana u Prijedoru se dešavalo tri godine. Kada je planirani broj smrti postignut, pristupilo se etničkom čišćenju koje danas daje svoje željene rezultate. Bošnjački narod i fizički i duhovno na ovim prostorima polako izumire.

Nezakonit državni udar u Prijedoru – agresija – genocid

S obzirom na znatan broj predmeta koji su pred Međunarodnim sudovima presuđeni u vezi sa zločinima u Prijedoru, danas postoji niz činjenica koje se ne mogu osporiti. Među njima su i one u vezi s prvim koracima koje su napravile političke, policijske i druge srpske snage kako bi zauzele opštinu Prijedor. Srpske političke snage bile su zabrinute zbog promena u demografskoj ravnoteži u korist bošnjačke populacije. To je postalo jedno od glavnih pitanja u političkom životu opštine tokom 1991. i 1992. godine. Tokom rata u Hrvatskoj 1991, rasle su tenzije između srpske zajednice u Prijedoru i njegovih bošnjačkih i hrvatskih zajednica. Došlo je do velikog priliva srpskih izbeglica iz Slovenije i Hrvatske u opštinu, dok su Bošnjaci i Hrvati istovremeno počeli da odlaze zbog sve većeg osećaja nesigurnosti i straha.

Prosrpska propaganda je postajala sve očiglednija. Srpska paravojna formacija zvana „Vukovi sa Vučjaka“ zauzela je prijemnik na Kozari avgusta 1991. Emitovanje programa TV Sarajevo je prekinuto i zamjenjeno je emitovanjem programa iz Beograda i Banja Luke. Taj program se sastojao velikim djelom od intervjua sa političarima Srpske demokratske stranke (SDS) koji su

tvrdili da su Bošnjaci i Hrvati željeli da unište Jugoslaviju dok su Srbi težili da je sačuvaju. Srpski mediji takođe su propagirali ideju da su Srbi morali da se naoružaju kako bi izbjegli pokolj sličan onom koji se dogodio u Drugom svjetskom ratu.

Na sastanku SDS Skupštine opštine Prijedor 27. decembra 1991. predstavnici SDS odlučili su da svrgnu postojeće legitimne vlasti u Prijedoru i zamjene ih ljudima iz stranke ili onima koji su joj bili lojalni, kao i da formiraju nezavisne srpske organe vlasti. Na sastanku 7. januara 1992. srpski članovi Skupštine opštine Prijedor i predsjednici lokalnih opštinskih odbora SDS proglasili su Skupštinu srpskog naroda opštine Prijedor. Milomir Stakić je izabran za Predsednika ove Skupštine.

Krajem aprila 1992, u opštini je osnovan niz tajnih srpskih policijskih stanica, a preko 1.500 naoružanih muškaraca bilo je spremno da preuzme kontrolu nad institucijama vlasti u Prijedoru. U noći između 29. i 30. aprila 1992, srpske snage zauzele su Prijedor. Srpski radnici Stanice javne bezbjednosti i rezervne policije okupili su se u Čirkin polju, djelu grada Prijedora. Podjelili su se u pet grupa. Jedna grupa bila je odgovorna za zgradu Skupštine opštine, jedna za SUP, jedna za sudove, jedna za banku i posljednja za poštu.

U predmetu protiv Milomira Stakića Pretresno vjeće Međunarodnog krivičnog tribunal za područje bivše Jugoslavije {MKTJ} je presudilo da je preuzimanje Prijedora predstavljalo nezakonit državni udar – agresija, koji je mjesecima bio planiran i koordiniran, a čiji je krajnji cilj bio stvaranje srpske opštine koja bi na kraju bila dio zamišljene čisto srpske države.

Sistematski organizovani zločini – genocid

Većina zločina za koje je MKTJ sudio počinjeni su nakon što su političke, vojne i policijske snage bosanskih Srba preuzele kontrolu nad Prijedorom. Tada su osnovani logori Omarska, Keraterm i Trnopolje, koji su bili poznati po okrutnosti zločina koji su u njima počinjeni. Dokazni materijali u brojnim predmetima pred MKTJ pokazali su da Omarska, Keraterm i Trnopolje nisu slučajno osnovani: bili su rezultat smišljene i organizovane politike nametanja sistema diskriminacije protiv stanovništva nesrpske nacionalnosti u Prijedoru.

Svijet je saznao za brutalnost logora Omarska kroz slike objavljene u međunarodnim medijima na kojima su prikazani izglednjeli zatvorenici. Slike britanske televizijske kuće ITN podstakle su svjetsku javnost i brzo izazvale osudu. Istom brzinom su uslijedile kontroverze u vezi s tim snimcima, tako da su neki tvrdili da su lažni, te da se zločini počinjeni u logoru i oko njega nisu ni dogodili.

Avgusta 1992, tadašnji predsednik Republike Srpske Radovan Karadžić dozvolio je britanskoj televiziji ITN da ode u Prijedor i istraži navode o kršenju ljudskih prava u jednom broju logora osnovanih na tom području. Ekipa snimatelja je pitala zatvorenike šta se u logoru događalo. Pitali su zatvorenike i koliko su dugo tu, odakle su, da li su ih tukli. Neki zatvorenici su odgovorili na ova pitanja. Drugi su rekli: „Hvala što pokušavate da nam pomognete, ali nemojte nam još više pogoršavati položaj.“

Ovaj televizijski snimak prikazan je na skoro svakom suđenju pred MKTJ u vezi s logorom Omarska, nekadašnjim rudnikom gvožđa. Zadatak sudija MKTJ upravo jeste da provjere autentičnost i verodostojnost svakog dokaza koji prime. Prilikom svakog prikazivanja snimka, odbrana je imala mogućnost da ga ospori. Sudije su svaki put prihvatile snimak kao autentičan. Nezavisno od MKTJ, snimci ITN su bili tema sudskog procesa povodom klevete u Velikoj Britaniji. U tom predmetu, porota je jednoglasno utvrdila da je film autentičan i oni koji su osporavali njegovu autentičnost su morali da plate odštetu od 375.000 britanskih funti. Predmeti MKTJ u vezi sa zločinima počinjenim u logoru Omarska izvan svake sumnje pokazuju da slike ITN pružaju samo djelić uvida u užase koji su se tamo dogodili. Logor Omarska je osnovan kao logor prvenstveno za zatvorenike nesrpske nacionalnosti. Iako je bilo Srba zatvorenih u logoru, bili su u manjini. Osnovan je krajem maja 1992, a zauvijek zatvoren krajem avgusta 1992. Većina zatvorenika je držana u logoru negdje do 6. avgusta. Tokom nepuna tri meseca kroz logor je prošlo više od 3.334 zatvorenika. Uslovi života su bili strašni, a zatvorenici su stalno zlostavljani.

Prva osoba koja je odgovarala pred MKTJ za zločine počinjene u logoru Omarska bio je Duško Tadić, nekadašnji predsednik lokalnog odbora Srpske demokratske stranke (SDS). MKTJ ga je proglašio krivim za niz zločina počinjenih širom Prijedora i u okolnim selima, u logorima i prilikom hapšenja pripadnika nesrpske nacionalnosti koja su se u početku događala dok je SDS preuzimao opštinu. Na početku preuzimanja došlo je do napada na mesto Kozarac kod Prijedora 24. maja 1992, u kom je dva dana dejstvovano artiljerijom i izvršen je napad trupama mehanizovane brigade. Ishod je bio oko 800 ubijenih civila od oko 4.000 stanovnika. Kada je grad zauzet, snage bosanskih Srba su počele da sakupljaju sve nesrpsko stanovništvo i istjeruju ga pješke iz te oblasti. Paravojne i vojne snage bosanskih Srba su prebile, opljačkale i ubile još mnogo civila u toku etničkog čišćenja Kozarca.

U toku okupacije Kozarca Duško Tadić je učestvovao u sakupljanju i nasilnom premještanju civila. Pripadnici snaga bosanskih Srba su izdvojili mnoge civile iz kolone protjeranih i ubili ih. Po preuzimanju Prijedora i okolnih oblasti snage bosanskih Srba su zatvorile hiljade muslimanskih i hrvatskih civila u logorima Omarska, Keraterm i Trnopolje.

Duško Tadić je posjećivao logore, iako nije imao zvaničnu funkciju u njima. Sudsko vijeće MKTJ je obraćajući se Dušku Tadiću pri izricanju presude o kazni zaključilo sljedeće:

”... da ste u deset odvojenih slučajeva tukli, nožem napali i udarali 19 Muslimana u Kozarcu, u kasarni u Prijedoru te u logorima Omarska i Keraterm, te da ste učestvovali i pomagali u premlaćivanju jednog muslimanskog zatvorenika i seksualnom sakaćenju jednog drugog zatvorenika u logoru Omarska. Pretresno vijeće je takođe zaključilo da ste ubili dvojicu Muslimana u Kozarcu prerezavši im grlo. ... Ova ste krivična dela počinili namjerno i to sa sadističkom okrutnošću, uz korišćenje noževa, bičeva, metalnih poluga, drške pištolja, štapova tako što ste udarali nogama svoje žrtve i stezali omču oko vrata jedne žrtve sve dok se nije onesvjestila.”

U toku suđenja, Duško Tadić se branio alibijem da je živio u Banjaluci i radio na punktu Orlovci. Optuženi je još pod zakletvom svjedočio da nikada nije bio u logorima Omarska i Keraterm, niti učestvovao u etničkom čišćenju Kozarca. Svjedočio je da pet puta bio u Trnopolju, ali da nikada nije ulazio u logor. Pretresno vjeće je njegovo objašnjenje gde je bio u vreme navedenih zločina proglasilo neistinitim kao i njegov pokušaj da svoju suprugu iskoristi kao alibi. Sudije su ga proglasile krivim za okrutno postupanje i nehumane postupke prilikom učešća u ovom incidentu.

Ostali optuženi kojima je suđeno i koji su osuđeni pred MKTJ za zločine počinjene u ovim logorima su Miroslav Kvočka, komandant logora Omarska, Mlađo Radić i Milojica Kos, obojica komandanti smjene u Omarskoj, Dragoljub Prcać, zamenik komandanta logora Omarska i Zoran Žigić, koji nije imao zvanični položaj, ali je proglašen krivim za činjenje zločina u sva tri logora, Omarskoj, Keratermu i Trnopolju. Sumirajući nalaze u ovom predmetu, sudija Almiro Rodrigez je izjavio sljedeće o uslovima u logoru Omarska:

“Zatvorenici dobijaju vrlo malo hrane, koja je često pokvarena, i gotovo nimalo vode. Klozeta tako reći nema, svoje prirodne potrebe treba zadovoljiti u kante ili čak često u uglu neke prostorije ili poda se. Bolesni ili ozljeđeni zatočenici jedva da dobijaju ikakvu njegu ili je uopšte ne dobijaju. Uopšteno govoreći, svi ti muškarci su mršavi, oslabljeni i još dodatno utučeni budući da stalno žive u klimi nasilja i straha. Ne znaju kada će biti prozvano njihovo ime. No znaju da kada budu prozvani, to neće biti toliko zbog toga da ih se ispita, koliko zato da ih se pretuče. ... Žene nisu bile premlaćivane, ali su, barem neke od njih, bile zlostavljane, a neke druge ili te iste i silovane. Drugim rječima, ne postoji niti jedno jedino mesto u krugu logora Omarska na kojem bi se zatočenik mogao osjećati bezbjedno ili se jednostavno nadati da ga niko neće udariti niti podvrgnuti nekom obliku nasilja. ... Jednog oca na smrt prebijaju pred očima njegovog sina. Muškarci urlaju od bola, zidovi i podovi poprskani su krvlju. Muškarci koji se vraćaju živi imaju otvorene rane, ne mogu se držati uspravno, u nesvjesti su. Leševi koje iznose imaju otvorene rane na lobanji, polomljene zglobove, prerezana grla. Neke od žrtava na kraju su dokrajčeni metkom...”

Što se tiče krivičnih djela počinjenih u logoru Keraterm, nekadašnjoj fabrici keramičkih proizvoda u predgrađu Prijedora, sva trojica optuženih – Dušan Sikirica, komandant, i Damir Došen i Dragan Kolundžija, komandiri smjene su prihvatili da ima dovoljno dokaznog materijala koji pokazuju da su bosanski Muslimani, bosanski Hrvati i drugi nesrbi bili izloženi nehumanim uslovima tokom svog zatočeništva u logoru Keraterm. U periodu otprilike od 24. maja do 5. avgusta 1992, ovi uslovi su obuhvatali nedovoljno hrane i vode, neadekvatnu medicinsku pomoć i njegu, pretrpanost te nedostatak svježeg vazduha, fizičkih aktivnosti, i odgovarajuće higijene. Priznajući krivicu, Duško Sikirica je naveo sledeće:

“Pošto sam uvidio i shvatio posljedice, želim da kažem Raspravnom vjeću da se duboko kajem zbog svega što se desilo u Keratermu dok sam bio tamo. Jedino što osjećam je kajanje zbog svih života koji su izgubljeni i života koji su upropašćeni u Prijedoru, u Keratermu, i nažalost, ja sam doprinio da se ti životi unište. Naročito mi je žao što nisam imao dovoljno moralne hrabrosti i snage da spriječim neke ili sve strašne stvari koje su se desile. Želio bih da mogu da

vratim vrijeme i da se ponašam drugačije. Svjestan sam da time što preuzimam odgovornost za svoju ulogu u tim događajima moram biti kažnjen, i nadam se da će ono što me zadesi biti dobra lekcija onima koji se u budućnosti nađu u sličnoj situaciji... »

Prilikom odmjeravanja kazne ovoj trojici, Pretresno vjeće je našlo da je ljeta 1992, logor Keraterm bio mjesto gde su

“...zatočenici bili izloženi nehumanim uslovima ... i gde je vladala atmosfera terora usled ponižavanja, maltretiranja i psihološkog zlostavljanja, koje je nanjelo teške posljedice onima koji su bili očevici tih događaja. «

Još jedan optuženi koji se izjasnio krivim za zločine u logoru Keraterm bio je Predrag Banović, nekadašnji stražar. On je priznao da je učestvovao u pet ubistava, u premlaćivanju 25 ljudi i streljanju još dvoje u logoru. On je priznao da je bio svjestan sistema zlostavljanja u logoru, i da je učestvovao u maltretiranju, premlaćivanju i ubijanju zatočenika da bi i sam doprinio tom sistemu zlostavljanja. Za ove zločine, Pretresno vjeće ga je osudilo na osam godina zatvora.

Pored zločina počinjenih u logorima, predmeti pred MKTJ bavili su se i drugim krivičnim djelima počinjenim izvan ovih logora u opštini Prijedor. Darko Mrđa, pripadnik interventnog voda policijskih jedinica u Prijedoru, priznao je da je učestvovao u naročito gnusnom zločinu koji se odigrao dana 21. avgusta 1992 na planini Vlašić. Darko Mrđa je učestvovao u pratnji organizovanog konvoja muslimanskih i drugih nesrpskih civila iz Tukova i logora Trnopolje iz okoline Prijedora, koji se kretao prema opštini Travnik. Konvoj se zaustavio na jednom mestu na putu uz rječicu Ilomsku, između Skender Vakufa i planine Vlašić. Na tom mjestu, Darko Mrđa i drugi pripadnici interventnog voda su sproveli naređenje da se vojno sposobni muškarci izdvoje iz ostatka konvoja, lično su odabrali oko 200 muškaraca, koji su ukrcani u dva autobusa, i odvezli ih do Korićanskih stjena. Muškarcima iz jednog od autobusa naređeno je da izađu iz autobusa. Sprovedeni su na stranu puta iznad duboke provalije, gde im je bilo naređeno da kleknu, nakon čega su ubijeni iz vatrenog oružja. Muškarci iz drugog autobusa izvođeni su u manjim grupama po dvojica ili trojica i potom ubijeni iz vatrenog oružja. Zajedno s drugim pripadnicima interventnog voda, Darko Mrđa je lično i direktno učestvovao u izvođenju, čuvanju, sprovođenju, streljanju i ubistvu nenaoružanih muškaraca na Korićanskim stjenama. Osim dvanaestorice muškaraca koji su preživeli pokolj, poubijani su svi muškarci koji su izvedeni iz ta dva autobusa. Za učešće u ovom zločinu, Darku Mrđi je izrečena kazna od 17 godina. Rekao je:

“...Učestvovao sam u izdvajanju i ubistvu tih nedužnih ljudi. Iskreno se kajem zbog toga... I jako mi je teško da se suočim s onime što se desilo na Korićanskim stjenama.”

Zločini koje su ovi počinioci izvršili u logorima Omarska, Keraterm i Trnopolje, kao i na planini Vlašić, bili su dio široko rasprostranjene i sistematske kampanje. Biljana Plavšić, jedna od najviših rukovodilaca Republike Srpske tokom rata, 2003. godine izjasnila se krivom da je učestvovala u razvijanju i sprovođenju kampanje razdvajanja etničkih grupa. Ona je priznala da je rezultat toga bila smrt i protjerivanje hiljada žrtava, najčešće pod veoma brutalnim

okolnostima. U vezi sa zločinima počinjenim u Prijedoru, Biljana Plavšić je prihvatila da je u Omarskoj bilo ubistava i premlaćivanja i da se prema zatočenicima nehumano postupalo. Na izricanju kazne rekla je:

“Saznanje da sam odgovorna za takve ljudske patnje i za kaljanje ugleda mog naroda uvijek će ostati dio mene.” Pretresno vjeće osudilo je Biljanu Plavšić na jedanaest godina zatvora.

Činjenice o genocidu u Prijedoru

Prema popisu iz 1991. godine na teritoriji opštine Prijedor živjelo je 112,543 stanovnika od čega 6,316 ili 5,6% Hrvata, 49,351 ili 43,9% Bošnjaka, 47,581 ili 42,3 Srba i 9,295 ili 8,2 ostalih. Prema podacima iz procesa koji je vođen na MKTJ protiv ratnog zločinca Slobodana Miloševića 1997. Godine, Prijedor je imao 39,248 stanovnika od čega 397 ili 1% Bošnjaka. Za samo 5 godina broj Bošnjaka sa 44% spao je na 1%.

U zločinu u Prijedoru u potpunosti su ispunjeni sljedeći elementi genocida:

1. Namjerno, organizovano, sistematsko ubistvo članova prijedorske bošnjačke zajednice

Poslije više zajedničkih sastanaka 29. 4. 1992.godine predstavnici SDS, SDA i HDZ Prijedor noću u 22 sata postigli su dogovor o ravnomjernoj nacionalnoj zastupljenosti u općinskom MUP. Već četiri sata kasnije 30.4.1992. godine u 2,30 sati SDS uz aktivnu pomoć zločinačke JNA nasilno preuzima svu vlast u Prijedoru. Svi vitalni objekti u gradu preuzeti su bez ikakvog otpora, a dogovori izigrani.

23.5. 1992. godine dolazi do artiljerijskog napada na Hambarine i okolna sela, a 25.5. 1992. godine počinje napad na Kozarac gdje gine veliki broj civila.

24.5 1992.godine srpske vlasti su planski otvorile zloglasni logor Omarska i u njega zatvorili prvih 12 osoba iz grada Prijedora.

Isti dan u prostorije tvornice keramičkih pločica u gradu Prijedoru zatvaraju prvih 7 civila iz grada što se smatra danom otvaranja logora Keraterm.

Istovremeno jedna fiskulturna sala u Trnopolju pretvara se u još jedan logor gdje se dovode i zatvaraju žene i djeca iz okupiranih sela.

1.6. 1992. godine srpske vlasti su u potpunosti uništile bošnjačko naselje Stari Grad u Prijedoru.

10.6.1992. u logoru Omarska je bilo oko 4700 logoraša.

14. 6. 1992.godine uslijedio je napad na sela Kevljani i Sivci u kojima je ubijeno na desetine Bošnjaka, a stotine zatvoreno u logore.

U vremenu od 20. 7. do 25. 7.1992 godine srpske vlasti potpomognute zločinačkom JNA izvršili su napade na bošnjačka sela na lijevoj obali Sane: Biščane, Rizvanoviće, Rakovčane, Hambarine, Čarakovo, Zecove, te Hrvatska sela: Briševo, Raljaš, Staru Rijeku i druge. Napad izveden prvo artiljerijskim napadima, a potom pješadijskom, rezultirao je ubistvom više hiljada bošnjačkih i hrvatski civila, a neutvrđen broj odveden je u logore gdje je kasnije uglavnom likvidiran.

26.7.1992.godine u logoru Keraterm učinjen je novi zločin. Bez ikakvog razloga u spavaonici broj 3 ubijeno je između 150 i 180 civila koji su tu bili zatočeni.

Krajem jula 1992 iz logora Omarska odvedeno je u nepoznato oko 50 logoraša čija su tijela kasnije pronađena u prirodnoj jami Lisac u Bosanskoj Krupi, a 31.7.1992.godine iz istog logora odvedeno je tri autobusa zatočenika čija su tijela pronađena u prirodnoj jami Hrastova Glavica na teritoriji Sanskog Mosta.

6.8. 1992 iz Omarske je u cilju prikrivanja stanja u ovom logoru oko 1500 logoraša deportovano je u logor Manjača kod Banja Luke, a oko 1200 u logor Trnopolje. Dio ovih ljudi svoj životni put završio je 21.8.1992.godine u masakru na Koričanskim stijenama na Vlašiću u kome je iz konvoja autobusa koji su išli u razmjenu izvedeno i strijeljano oko 200 civila.

Do kraja 1992 godine općina Prijedor je u najvećem dijelu bila očišćena od Bošnjaka. Ubijeno je više hiljada Prijedorčana. Nestalo je oko 3300 osoba oba pola i svih starosnih dobi. Na teritoriji općine Prijedor ekshumirano je 53 masovne grobnice (od 5 do 456 tijela), 72 zajedničke (2 do 4 tijela) i 257 pojedinačnih grobnica.

2. Teške povrede fizičkog i mentalnog integriteta prijedorskih Bošnjaka

Teške povrede fizičkog i mentalnog integriteta Bošnjaka ogledaju su se najčešće kroz: protuzakonito zatvaranje, ubistva, silovanja, premlaživanja, deportacije, prisilni rad. U Prijedoru je registrovano 57 mjesta gdje su zatvarani i ubijani Bošnjaci. Srpske vlasti imale su posebnu taktiku prema bošnjačkim intelektualcima. Za svega nekoliko dana u Prijedoru je ubijeno oko 200 intelektualaca.

3. Nametanje uslova života sa ciljem uništenja prijedorske bošnjačke zajednice

Prvo su smijenjeni svi bošnjački funkcioneri sa funkcija koje su obavljali, a gotovo svi Bošnjaci su otpušteni sa posla. Istovremeno sa otpuštanjem sa posla najveći broj Bošnjaka je izbačen iz društvenih stanova, a u privatne kuće i stanove nasilno su useljavane srpske izbjeglice koje su vrlo brzo, doslovno otimali te stanove i kuće. Poslije toga slijedilo je oduzimanje automobila, isključenje telefona, struje, prisilni rad na najtežim fizičkim poslovima. Sa izbacivanjem sa posla ljudi su automatski ostajali i bez zdravstvenog osiguranja. Na kraju su prijedorski Bošnjaci dovedeni u situaciju da imaju samo jednu želju, a to je da odu u čemu su im srpske vlasti « velikodušno pomagale »

4.Sprječavanje razvoja – rađanja prijedorske bošnjačke zajednice

Sprječavanje rađanja ogleđa se u činjenici da je genocidni atak bio posebno usmjeren na razaranje porodične strukture kod prijedorskih Bošnjaka. Zločinci su vrlo brzo shvatili da razaranjem prije svega bošnjačkih porodica razaraju i samu bošnjačku naciju i državu BiH. Zato se ovaj atak i ispoljavao ubijanjem svih generacija u porodici. Ubijana su istovremeno djeca da ne odrastu, žene da ne rađaju, produktivni muškarci da ne produžuju porodicu. Hiljade staraca su ubijali zato da ne bih odnjegovali unuke i tako ugrozili zamišljenu „Veliku Srbiju,,. Potvrda ove teze je u strukturi ekshumiranih grobnica. U dosada ekshumiranim grobnicama ekshumirano je oko 92% civila, 12% žena i 2% djece. Vrlo često iz grobnica su ekshumirane trudnice.

5. Prisilno premještanje djece iz jedne etničke skupine u drugu

Stotine prijedorske bošnjačke djece su izmješšana u druge krajeve i u druge države gdje im je mijenjan identitet, a time etnička pripadnost. Tako je Prijedor je ostao u rukama onih koji su izvršili genocid.

Dokazi za genocid u Prijedoru

1. U procesu ratnom zločincu Slobodanu Miloševiću 16.6.2004. godine MKTJ je donio Međupresudu kojom je Sudsko vijeće potvrdilo da postoji dovoljno dokaza da je u Brčkom, Prijedoru, Sanskom Mostu, Srebrenici, Bijeljini, Ključu i Bosanskom Novom izvršen genocid (paragrafi 246,288-289 i 323).

U Odluci sudskog vijeća stoji da je vijeće Miloševiću potvrdilo (citiram): „Genocidnu namjeru i postojanje genocidnog plana da se unšte Bošnjaci kao nacionalna grupa,,.

U predudi stoji da su u postupku donošenja presude kao dokazi uzete sljedeće činjenice:

U tački 181 govori se o napadu srpske vojske na Biš'ane i ostala sela na brdu,

U tački 183 govori se o logorima Omarskoj, Keratermu i Trnopolju,

U tački 184 govori se o pravljenju spiska prijedorskih intelektualaca i njihovom nestanku,

U tački 185 govori se o zločinima u Bišćanima i Čarakovu,

U tački 186 govori se o zločinu na Koričanskim stijenama,

U tački 188 govori se o kupljenju i odvođenju 300-350 tijela ubijenih na području Bišćana i Rizvanovića

U tačkama 189-200 govori se o do tada nezabilježenim zvjerstvima u prijedorskim konclogorima.

U ovoj presudi genocid je dokazan u Prijedoru.

2.Ne treba zaboraviti ni činjenicu da je do sada za razna djela ratnog zločina na MKSJ osuđeno najviše zločinaca iz Prijedora.

Lista osuđenih zločinaca za genocid u Prijedoru:

DUŠKO TADIĆ, Osuđen na 20 godina zatvora za zločine u Prijedoru posebno u Kozarcu i to za djela: ubistva, hotimičnog lišavanja života, mučenja i nečovječnog postupanja,
DUŠKO SIKIRICA, Osuđen na 15 godina za zločine u logoru Keraterm i to za zločine protiv čovječnosti – progoni na političkoj rasnoj ili vjerskoj osnovi,
DAMIR DOŠEN, Osuđen na 5 godina zatvora za zločine u logoru Keraterm i to za zločine protiv čovječnosti – progon na političkoj rasnoj ili vjerskoj osnovi,
DRAGAN KOLUNDŽIJA, Osuđen na 3 godine zatvora za zločine u logoru Keraterm i to za djelo progon na političkoj rasnoj i vjerskoj osnovi,
MILOMIR STAKIĆ, Osuđen na 40 godina zatvora za zločine u Prijedoru i to zločine protiv čovječnosti (istrebljenje, ubistvo, progoni),
MIROSLAV KVOČKA, Osuđen na 7 godina zatvora za zločine u Omarskoj i Keratermu i to za zločine protiv čovječnosti – progoni na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi, ubistvo o mučenje,
DRAGOLJUB PRCA, Osuđen na 5 godina zatvora za zločine u Omarskoj i Keratermu i to za djelo zločini protiv čovječnosti – progoni na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi, ubistvo i mučenje,
MILOJICA KOS, Osuđen na 6 godina zatvora za zločine u Omarskoj i Keratermu i to za djelo zločini protiv čovječnosti- progoni na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi ubistva i mučenje,
MLAĐO RADIĆ, Osuđen na 20 godina zatvora za zlo_ine u Omarskoj i Keratermu i to za djelo zločini protiv čovječnosti – progoni na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi, ubistva i mučenje,
ZORAN ŽIGIĆ, Osuđen na 25 godina zatvora za zločine u Omarskoj i Keratermu za zločin protiv čovječnosti – progone na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi, mučenje i okrutno postupanje,
DARKO MRĐA, Osuđen na 17 godina zatvora za zločin na Koričanskim stijenama i to za djela ubistvo i nehumana djela,
PREDRAG BANOVIĆ, Osuđen na 8 godina za zločine u Omarskoj i Keratermu i to za djelo zločin protiv čovječnosti – progon na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi,
ŽELJKO MEAKIĆ, DUŠKO KNEŽEVIĆ, DUŠAN FUŠTAR I MOMILO GRUBAN, u postupku za zločine u Omarskoj. Postupak vodi Državni sud BiH.
MILAN KOVAČEVIĆ, umro u Haškom zatvoru
SIMO DRLJAĆA ubijen od strane SFOR prilikom hapšenja.

Budućnost

O genocidu nad Bošnjacima u BiH kao najtežem obliku zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava govore brojni relevantni izvori objavljeni u naučnim publikacijama širom svijeta. Doneseno je više pravosnažnih sudskih presuda (međunarodnog i nacionalnog karaktera) koje, pored ostalog, ukazuju i pokazuju na uzroke, ciljeve i razmjere tog genocida.

Nakon genocida u medijima i naučnoj, stručnoj i najširoj javnosti, posebno u Srbiji i entitetu Republika Srpska, prisutne su različite, pogrešne percepcije i mišljenja o karakteru rata i prirodi zločina u Republici BiH 1992-1995. godine. Plasiraju se neistine, laži i falsifikati o događajima u BiH na kraju 20. stoljeća i vrši negiranje genocida nad Bošnjacima, ne samo u sigurnoj zoni Ujedinjenih nacija Srebrenici, jula 1995, već i na svim okupiranim područjima Republike BiH i gradovima u opsadi.

Osim pojedinačne krivične odgovornosti za ratne zločine i genocid počinjene u agresiji na BiH, postoji i kolektivna moralna i politička odgovornost. Princip i moralnu vrijednost te kolektivne odgovornosti nastoje spasiti srpski intelektualci i njihovi svjetski plaćenici. Ta kolektivna odgovornost na negativan način, dolazi do izraza u negiranju genocida. Relativiziranje i negiranje genocida u bosanskohercegovačkom političkom životu govori o tome da je pitanje dejtonskog uređenja BiH riješeno pogubno loše. Upravo to i takvo međunarodno "uređenje" BiH u čijoj je ustavnopravnoj i političkoj arhitekturi zadržan genocidni tlocrt, genocidni generator i genocidni projekat omogućuje, uzrokuje i generira negiranje genocida počinjenog u Evropi na kraju dvadesetog stoljeća.

Među faktorima koji su doveli do stradanja Bošnjaka najvažnije to što su oni većinom muslimani. Stoga se kod Bošnjaka dodatno razvio refleks jačanja upravo te komponente njihova identiteta. Međutim, bošnjački identitet se ne smije svesti samo na tu dimenziju. Uz potpuno uvažavanje vjere i tradicionalnih islamskih vrijednosti, Bošnjaci treba da optimalno razvijaju bosanstvo i elemente multinacionalne državnosti, svoju teritorijalnu i državotvornu svijest koje su zajedno sa vjerom tri poluge bošnjačke nacionalne svijesti. Sinhronizirana agresija na BiH s njenih istočnih i zapadnih granica nije uspjela uništiti je, ali će njena budućnost zavisiti od toga koliko će umjeti Bošnjaci čuvati je istrajno i mudro. Stoga, genocid u Prijedoru i BiH treba da bude trajno upozorenje koje će Bošnjake učiti mudrosti samoodržanja, a ne samo emocionalna bujica koja nosi ka isključivosti i samosepariranju u dejtonskoj državi BiH.

Osvajanje istine, slobode i pravde ne podrazumeva stajanje i zastajanje. Zaborav, negiranje i poricanje jednako je genocid, a potiskivanje i odbacivanje zločina ukida i omalovažava dostojanstvo svih žrtava i svih boraca za istinu i pravdu. Žrtve genocida su u Prijedoru, u BiH, u dijaspori i mi im iskazujemo pijetet , čuvajući njihov nevini lik, duboko i trajno u našim srcima.

Uz međunarodni Dan sjećanja na žrtve holokausta i godišnjica rada Instituta za istraživanje genocida Kanada

Bošnjaci imaju svetu obavezu da se bore protiv zaborava genocida, u protivnom poriču svoju historiju i miniraju svoju budućnost

Izostalo suočenje sa uzrocima i načinima kolektivnog aktiviranja mračne strane ljudske prirode

Generalna skupština Ujedinjenih nacija je jednoglasno usvojenom Rezolucijom, broj 60/7, od 1. novembra 2005, označila 27. januar Međunarodnim danom sjećanja na žrtve holokausta. Taj dan ujedno podsjeća na najveći nacistički logor smrti u Auschwitzu - Birkenau (Poljska), koga je toga dana 1945. oslobodila Crvena armija.

Strahote Drugog svjetskog rata podstakle su formiranje Ujedinjenih nacija. Ljudska prava za sve, bez razlike u rasi, spolu, jeziku ili religiji, jedno su od temeljnih načela zabilježenih u njihovoj Povelji.

Da li je to danas zaista tako?

Jedan od prvih i danas u višestrukome smislu najvažnijih dokumenata novoformirane međunarodne zajednice, utjelovljene u Ujedinjenim nacijama je Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, koja spada u korpus najznačajnijih međunarodnopravnih dokumenata, u tekovine ljudske civilizacije, kao rezultat iskustva međunarodne zajednice iz holokausta i genocida u Drugom svjetskom ratu, čiji je posebno značajni zagovornik bio Jevrej, poljski pravnik Raphael Lemkin, čija je skoro cijela porodica žrtva holokausta. Lemkinova želja je bila, između ostalog, da uvjeri međunarodnu zajednicu u značaj čuvanja sjećanja na holokaust, kako se novi holokaust ne bi ponovio nijednom drugom narodu, obećanjem iskazano sintagmom "never again".

Gotovo tri decenije nakon Drugog svjetskog rata, akademska istraživanja o genocidu bila su veoma skromna. Industrijalizacija ljudske smrti tokom holokausta i drugih genocida u Drugom svjetskom ratu užasnula je svijet, no činise da je trebao proteći određeni vremenski period da se naučnici suoče sa uzrocima i načinima tog kolektivnog aktiviranja mračne strane ljudske prirode. Naime, odgađanja suštinske analize genocida mogu se potražiti i u činjenici da genocid nije značio samo masovna stradanja naroda - već i masovnu participaciju egzekutora. Čovječanstvo je bilo šokirano holokaustom i drugim genocidima koje su počinile nacističke snage i njihovi kolaboratori, kao da je ljudska sklonost za masovnim uništenjem sopstvene vrste bila nepoznanica do Drugog svjetskog rata.

Da bi zaštitili « status » holokausta, za ono što se događalo u Bosni i Hercegovini akademski krugovi koristili su eufemizam «etničko čišćenje»

Rezultati suočavanja svjetske savjesti sa holokaustom su razočaravajući. Lekcija naučnika koji su izučavali genocid i podučavali o ranom prepoznavanju genocida, te razvijanju mehanizama prevencije, bila je toliko loše obrađena da je pomogla ignoriranju genocida u Kambodži, ali i doprinijela tome da u Bosni i Hercegovini i Ruandi genocid nije prepoznat na vrijeme. Posljedica takvih stavova svjetske akademske zajednice reflektirala se i na stavove međunarodne zajednice koja je svojom politikom praktično bila kolaborator agresora, i ne samo da nije spriječila genocid, nego je žrtvama uskratila pravo na odbranu. Toj kontraproduktivnosti nauke u prepoznavanju i prevenciji genocida u određenoj mjeri doprinijeli su i oni koji su promovirali tezu da je genocid nad Jevrejima za vrijeme Drugog svjetskog rata jednostavno neshvatljiv ljudskom razumu, da ga je dakle teško pojmiti i zapravo nemoguće porediti sa nekim drugim sličnim događajima u povijesti. Da bi zaštitili „status“ holokausta, za ono što se događalo u Bosni i Hercegovini ti akademski krugovi koristili su eufemizam „etničko čišćenje“, a za Ruandu „plemensko nasilje“, što u medijskim izvještajima nije zvučalo kao „najgori zločin“ i svjetske političare nije obavezivalo na vojnu intervenciju. Neki od autora su upravo iz ove „relativističke perspektive“ zagovarali da se optužba za „genocid“ treba po svaku cijenu izbjegavati kada je u pitanju Bosna i Hercegovina. „Optužba za genocid, za razliku od optužbe za ratne zločine, fiksira krivicu na jednu stranu, te stoga od krivice oslobađa drugu stranu (žrtvu). Optužbu za genocid gotovo uvijek prate zahtjevi da se navodni počinioci kazne ne samo za navodna djela genocida, nego i za djela koja prate genocid. S druge strane, veliki je broj autora koji smatraju da su intelektualci koji su zagovarali relativistički pristup ratovima u bivšoj Jugoslaviji zapravo

doprinijeli nerazumijevanju genocida. Balans je neophodan kvalitet intelektualnog života, osim u slučaju analiza o bivšoj Jugoslaviji u kojima je balans bio na račun izjednačavanja žrtve sa agresorom, na račun neprepoznavanja ko su počinioci genocida i zločina protiv čovječnosti.

Holokaust je iza sebe ostavio trajne posljedice. On se često opisuje kao jedinstveni događaj u svjetskoj historiji, te je čak unutar kruga istraživača genocida osjetljiva tema njegovog poređenja s drugim slučajevima genocida. Postoje istraživači, poput Williama Schabasa {Institut za istraživanje genocida Kanada se javno ogradio od tog negatora genocida}, koji tvrde da nema smisla "male" slučajeve genocida - pri tome on sam odlučuje šta je "mali" slučaj genocida, uključujući u to i genocid u Bosni i Hercegovini - porediti sa holokaustom. Iznose se i teze da holokaust ne bi bio moguć, barem ne u tako masovnom opsegu, da nacisti nisu uživali prešutnu ili otvorenu podršku nejevrejskog stanovništva, čak i u okupiranim zemljama, kao što je Poljska ili kolaboracionistički režimi, kao u Hrvatskoj i Srbiji, motiviranu pohlepom i otvorenim ili latentnim antisemitizmom.

Holokaust je bio i ostao događaj u historiji zapadne civilizacije koji je donio ono što nijedan genocidni događaj prije njega nikada nije – gnusne zločine masovnog uništenja ljudskih života, zahvaljujući jedinstvenosti ideologije i politike ubistava od dobro organizovane države, izvanredno «naprednih ljudi» i civilizacije koja je od najboljih sredstava i tehnologije počinila plansko masovno istrebljenje ljudskih bića. Nacistički zločini imali su kolektivni karakter i jedinstveno kolektivno djelovanje. Istrebljenje Jevreja i Roma, masakriranje civila i ratnih zarobljenika, te progon političkih protivnika, ogromnih razmjera. Antonio Kasseze tvrdi da je riječ o politici "koju su poslušno slijedili najviši nacistički krugovi, a sprovodio cjelokupan vojni i birokratski aparat. Zločini koji su vršeni po uputstvima nacističkih vođa pripadali su 'kolektivnom zločinačkom sistemu'".

Kanadski institut za istraživanje genocida počeo je sa radom 27. januara 2010, baš na Dan sjećanja na žrtve Holokausta. Time smo željeli da podsjetimo na univerzalni princip i činjenicu da su Holokaust i genocid nad Bošnjacima zločini koji se ne mogu zaboraviti i koji ne smije nestati iz našeg sjećanja.

Četiri zaboravljene lekcije iz Holokausta

Podsjećanje na holokaust ima historijsku važnost za cijelo čovječanstvo. Sjećanje na univerzalne lekcije holokausta ne može biti prepušteno prošlosti i zaboravu. Izdvajamo četiri lekcije koje se moraju zapamtiti:

- važnost sjećanja i shvatanja da genocid nije puka statistička činjenica. Svaka osoba je imala ime i prezime. Svaka osoba je imala identitet. Svaka osoba je bila jedinstven dio života na zemlji,
- zločinci genocida su uspjeli ne samo zbog oružja kojim su posjedovali nego zbog mržnje prema drugom i drugačijem koja ih je obuzimala,
- šutnja i ravnodusnost su veoma opasne, kao što smo vidjeli i u mnogim genocidima nad

Bošnjacima u Bosni i Hercegovini i šire,

- potreba za borbom protiv masovnih zločina i društvenim normama koje nekažnjavaju zločine kroz nacionalna i međunarodna prava je veoma bitna. Borba s kojom nikad više nećemo biti ravnodušni prema rasizmu i mržnji, s kojom nikad više nećemo štititi i odobriti zločin genocida.

Ako Bošnjaci zaborave historiju osuđeni su na to da je ponovo dožive

Stoga moramo učiti o holokaustu, ali i genocidu počinjenom nad mnogim narodima, posebno o genocidu nad Bošnjacima da, pored ostalog, sebe obavežemo da bi osigurali da se takva zvjerstva nikada više ne dogode. Tehnološka dostignuća nisu usklađena jednakim unapređenjem morala. Ova civilizacija veoma je inteligentna, ali je, nažalost, jako mala u moralnoj strukturi.

Holokaust i zločini genocida nad Bošnjacima su jaki podsjetnici da "ljudi" imaju neobičnu sposobnost za zlo. Posebno poražavajuća činjenica je da neki od najgorih primjera nisu počinili nepismeni, barbarski divljaci, već "najučeniji, oni koji su tvrdili da su kršćani". O holokaustu i genocidu nad Bošnjacima moramo učiti da bi bili veći ljudi, saosjećajniji, vrednujući svaku osobu kao stvorenje neograničene vrijednosti, tako vrijedno da znamo da se takva zvjerstva neće više nikada desiti i da će svijet biti humanije mjesto koje je neprijateljski okrenuto prema takvim groznim dešavanjima.

Rafael Lemkin, otac riječi "genocid", uništenje i istrebljenje Jevreja smatrao je "standardnim modelom" onog što je genocid, najteži i najgnusniji oblik zločina u historiji čovječanstva, izvršen sa namjerom da se u potpunosti ili djelimično uništi jedna nacionalna, etnička, vjerska ili rasna grupa, i prizivao svijest i savjest svjetske zajednice, kako se takav strašan zločin nikada više ne bi ponovio. Uništavanje Jevreja od njemačkih nacista nesumnjivo je bio najsystematičniji pokušaj sprovođenja "totalnog" i "potpunog" genocida u XX stoljeću.

Iz nacističkog holokausta čovječanstvo još uvijek ima mogućnost izvući historijsku pouku i poruku, te osigurati bolju budućnost za sve nas, mada je genocid u Bosni i Hercegovini, koga je generirao srpski nacizam i na kostima ubijenih žrtava inaugurirao genocidnu tvorevinu pokazao, nažalost, ogromno negativno iskustvo. Ovo je iskustvo još negativnije, ako ga posmatramo iz svjetla poricanja genocida i holokausta - "historičari" poput Davida Irvinga, Richarda Harwooda, Bredleya Smitha i danas pišu knjige, organizuju simpozije i uporno tvrde kako je smrt miliona ljudi ustvari samo farsa i zavjera određene grupice. Nije teško shvatiti kako su destruktivne posljedice ovog razmišljanja danas na poimanju genocida u Bosni i Hercegovini. **Baš zato, danas je više nego ikada, kada zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava postoje u svijetu, potrebno formirati i jačati historijsku svijest o o genocidu u Bosni i Hercegovini što zahtijeva da čuvamo sjećanje na žrtve, (o njima treba govoriti plemenito, istinito, sa dignitetom i samo na osnovu društvenih činjenica sadržanih i iskazanih u relevantnoj dokumentaciji), kao i da se procesuiraju svi oni koji su odgovorni za stravične zločine.**

Zločin genocida zaslužuje posebnu osudu i zgražavanje. Njegovi planeri, naredbodavci i izvršioци identifikuju i određuju čitave grupe ljudi za istrebljenje. "Oni koji smišljaju i realizuju genocid teže da liše čovječanstvo raznolikog bogatstva koje mu daju nacionalnost, rase, etničke grupe i vjere, to je zločin protiv cijelog čovječanstva, a ne samo grupe koja je na meti uništenja" (MKTJ, 2004).

Stoga je sveti zadatak bošnjačkih intelektualaca i odgovornost istraživača da naučno istražuju genocid i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, na čemu se temelji istina i maksimalno sužava prostor za sve (i bilo kakve) aktuelne i potencijalne falsifikate, manipulacije i laži.

Glas žrtve u povodu hapšenja srpskog genocidnog krovloka Ratka Mladića

UKIDANJE AGRESORSKO-GENOCIDNOG ENTITETA

HAPŠENJE - Hapšenje Ratka Mladića poslije šesnaest godina neće mnogo poboljšati status bošnjačke žrtve. Jer, iako je hapšenje mali dio duhovne satisfakcije za žrtve, ono je prije svega igra međunarodne zajednice i Srbije kojima Bošnjaci iskustveno ne mogu više bezrezervno vjerovati. Konačna pravda za žrtvu je potpuna pravna, na naučno istraživačkim osnovama zasnovana istina o zločinu agresije na nezavisnu, suverenu, međunarodno priznatu, jedinstvenu Republiku Bosnu i Hercegovinu i zločinu genocida, kulturocida, ekocida, etnocida, urbicida, elitocida nad Bošnjacima, zločinu mučenja i ubijanja u koncentracionim logorima smrti, zločinu silovanja Bošnjakinja, zločinu nasilnog protjerivanja, zločinu oduzimanja bošnjačke životne teritorije.

UKIDANJE AGRESORSKO-GENOCIDNE TVOREVINE - Dakle, konačna pravda za bošnjačku žrtvu je potpuno ukidanje agresorsko - genocidne tvorevine. Za tu pravdu žrtva mora organizovano i sistemski pristupiti očuvanju državnosti i suvereniteta Bosne i Hercegovine. A, suverenitet je nedjeljiv, neprenosiv i neupitan. Ova tri atributa suvereniteta, Bošnjacima omogućavaju sasvim legitimnu i legalnu akciju na poništavanju svih rezultata agresije i genocida, a u cilju obrane i obnove jedinstvenog bosanskohercegovačkog državnog i društvenog tkiva i potpune nacionalne, državotvorne i teritorijalne ravnopravnosti bošnjačkog narodnog bića u njemu.

Za žrtvu, agresorsko – genocidna tvorevina postoji samo kao dio nelegalnog, oktroiranog Dejtonskog ustava koji je nagradio agresiju i genocid sa prisilnom, ilegalnom i nepravednom podjelom teritorije Republike Bosne i Hercegovine na dva "entiteta", namećući nepravedan i samo-paralizirajući ustavni sistem koji je rezultirao neefikasnim strukturama vlasti. Cilj agresije i genocida protiv Bošnjaka i drugih građana Republike Bosne i Hercegovine je bio stvaranje etnički čiste Velike Srbije na račun teritorije Republike Bosne i Hercegovine. Zakonitost i pravda u slučaju Bosne i Hercegovine će biti ostvareni samo nakon što će izvršiocima agresije i genocida biti oduzeto ono što su ostvarili kao svoj cilj. Na osnovu međunarodnog prava i

građanskog prava, sve što je stečeno na ilegalan način ne može biti priznato kao legalno.

POVELJA, SUD, PRAVDA - Međunarodni sud pravde je 26. februara 2007. godine presudio da agresorsko – genocidna tvorevina ne “stanuje” u Bosni i Hercegovini, nego da je rezultat genocida po Konvenciji o genocidu pridruženoj Povelji UN, koja zabranjuje ne samo genocid, nego i rezultate genocida, poput agresorsko – genocidne tvorevine, smatra ništavnim. Zbog toga se strana kojoj se na sudu sudi i kojoj sud presudi, ne treba pitati za ustavni i pravni sistem države, za kršenje kojeg agresijom i genocidom joj se sudilo i presudilo. Nije bitno šta o državi Bosni i Hercegovini misli bilo ko iz agresorsko – genocidne tvorevine i Republike Srbije, nego šta o budućnosti države Bosne i Hercegovine misle žrtve agresije i genocida.

EUFORIJA BOŠNJAČKE IZIGRANE ŽRTVE - Zato umjesto euforije povodom hapšenja ratnih zločinaca, bošnjačke žrtve trebaju zatražiti primjenu odluke Međunarodnog suda pravde, a to nije samo novčana naknada nego brisanje rezultata genocida - i “Dejtona” odnosno agresorsko – genocidne tvorevine, jer bez toga neće biti niti nikakve naknade. Bošnjačka žrtva se već dugo oslonja na nesposobne bošnjačke političke faktore koji ne traže primjenu Presude Međunarodnog suda pravde u smislu ukidanja agresorsko – genocidne tvorevine, što znači suprotstavljanje odluci Suda u smislu odustajanja od Presude i priznavanje agresorsko – genocidne tvorevine. Bošnjačka žrtve je izigrana, pravni domen rješavanja problema je napušten. Odustajanje od prava otvara neslućene opasnosti za Bošnjake i državu Bosnu i Hercegovinu. Bilo kakav pritisak ili pokušaj navikavanja žrtve da prihvati stanje uspostavljeno genocidom je čin genocida.

TRGOVINA I SPEKTAKL - Bošnjačka žrtva mora biti svjesna da je hapšenje Ratka Mladića spektakl za međunarodnu zajednicu i njene medije. Riječ o trgovini srbijanskih vlasti sa Međunarodnim krivičnim tribunalom i Evropskom unijom, koja će malo toga korsinoga donijeti žrtvi. Možda malo duhovne satisfakcije i ništa drugo. To hapšenje ne mjenja ništa u statusu bošnjačke žrtve. Jer još uvijek živi u političkom, državnom i društvenom bosanskohercegovačkom ambijentu zločinačka gen velikosrpskog genocidnog projekta, ubijanja i raseljavanja Bošnjaka, otimanja bosanskohercegovačke zemlje i imovine. Taj projekt se danas ne zadovoljava samo pokoravanjem bosanskohercegovačkog prostora, gdje, zahvaljujući pasivnosti i nesposobnosti bošnjačkog političkog faktora uspomena na bošnjačke žrtve ima privatni, a ne općedržavni i općedruštveni karakter, već pokušava da i na međunarodnom planu potisne istinu o genocidu u Bosni i Hercegovini i nametne laž u navodnom stradanju Srba u Bosni i Hercegovini.

Laži o navodnom stradanju Srba u Bosni i Hercegovini su posebno akuelizirane u Kanadi. Poslije usvajanje Rezolucije o genocidu u Bosni i Hercegovini u Kanadskom parlamentu, poslije stavljanje u proceduru Kanadskog parlamenta zakona o genocidu u Bosni i Hercegovini, čime će Kanada postati prva zemlja u svijetu koja će zakonom, a ne samo rezolucijom, regulisati prava žrtava genocida u Bosni i Hercegovini i poslije uspješne zabrane širenja laži o genocidu u Bosni i Hercegovini od strane Srđe Trifkovića eskalirale su srpske laži o srpskom stradanju u Bosni i Hercegovini. Oblici velikosrpskog negiranja genocida u Bosni i Hercegovini zapravo postaju

svsrpski projekat svjetskih razmjera jer opstanak agresorsko – genocidne tvorevine direktno ovisi o zaboravu bošnjačke žrtve.

SRPSKO POTIRANJE GENOCIDA - Potiranje genocida u Bosni i Hercegovini dešava se na više frontova. Stotine veliko-srpskih tekstova koji se prevode i šalju na hiljade svjetskih adresa ostaje bez adekvatnog odgovora od strane bošnjačke političke i akademske elite. Čast izuzecima kao što je profesor dr. Smail Čekić i nekolicina drugih.

INSTITUCIONALNO BOŠNJAČKO PAMĆENJE - Bošnjačka žrtva mora jednom shvatiti i saznati da se istina ne podrazumijeva, ona se čuva i brani. Ako bošnjačka žrtva i njena politička, duhovna i akademska elita neće braniti genocid u Bosni i Hercegovini, onda će je velikosrpski revizionisti posve pretvoriti o «zločin» nad Srbima. Umjesto euforije poslije hapšenja Ratka Mladića Bošnjacima treba institucionalizacija bošnjačkog pamćenja. Jer bošnjački život bez institucionalnog pamćenja je genocidni zahtjev za samouništenjem bošnjačkog narodnog bića.

Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima BOŠNJAČKA ŽRTVA TREBA BOŠNJAČKE DA PODUČI OPSTANKU

Prema rezultatima naučnih istrživanja Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Instituta za ostraživanje genocida Kanada i mnogih drugih naučno istraživačkih institucija u svijetu, te na osnovu odluka internacionalnih sudova na Republiku Bosnu i Hercegovinu je izvršena klasična oružana agresija, odnosno zločin protiv mira i sigurnosti čovječnosti, na okupiranim teritorijama Republike Bosne i Hercegovine nad Bošnjacima je izvršen najteži zločin - zločin genocida.

Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima čine suštinu zajedničkog zločinačkog poduhvata država SRJ (Srbije i Crne Gore) i Republike Hrvatske, njihovih rukovodstava i brojnih rukovodilaca političkog, vojnog, policijskog i upravnog vrha, te njihovih petokolonaša. Namjera tog zločinačkog čina, utemeljena na srpskom i hrvatskom velikodržavnom projektu, imala je za cilj zauzimanje Republike Bosne i Hercegovine kao države, te istrjebljenje Bošnjaka ili njihovo svođenje na beznačajnu etničku skupinu.

Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima su isplanirani sa jasno postavljenim ciljem, naređeni sa nadležnih političkih i vojnih mjesta i izvršeni planski, sistematski i organizovano. Poznate su države agresori, zatim ideolozi, planeri, naredbodavci, izvršiooci i saradnici, te kako su zločini izvršeni i zbog čega su izvršeni.

Genocid nad Bošnjacima u Republici Bosni i Hercegovini je dobro osmišljen i još bolje izveden, uz masovno učešće srpskog naroda.

Ovo su samo najosnovnije činjenice, duboko urezane u svijest svih žrtava genocida i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i utkane u aktuelnu

bosanskohercegovačku surovu državnu i društvenu stvarnost, na kojoj se po svaku cijenu, u raznim oblicima, nastoje održati srpski i hrvatski velikodržavni projekti koji impliciraju trajnu nestabilnost na bosanskohercegovačkom prostoru promovirajući mržnju i dovodeći najozbiljnije u pitanje univerzalne ljudske vrijednosti i civilizacijske i kulturne tekovine, a posebno historijski utemeljeno jedinstveno bosanskohercegovačko državno i društveno tkivo.

U cilju informisanja svjetske javnosti o razmjerama višestruke agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu i zločina genocida nad Bošnjacima, Institut za istraživanje genocida Kanada će u više navrata koristeći rezultate naučnih istraživanja i odluka internacionalnih sudova objavljivati svoja saopćenja o najbitnijim događajima tokom zločina agresije i genocida u Bosni i Hercegovini.

Da se nikada ne zaboravi

15. maj 1992. u Tuzli je godinama predmet političkih manipulacija srpske propagande

Politički, medijski i kvazi naučni faktori u Srbiji i Republici Srpskoj hoće na silu bošnjačku žrtvu proglasiti krivcem putem neprekidnih ponavljanja laži. Nisu im dovoljni ni stavovi internacionalnih sudova, ni stavovi Suda u Londonu, ni stavovi Vrhovnog suda u Beogradu. Srpska nacionalistička propaganda uporno širi laž o tome kako je u Tuzli napadnuta kolona bivše JNA.

Institut za istraživanje zločina genocida Kanada napominje da se ne radi o koloni JNA i da se ne radi o napadu, nego o postupanju legalne policije u nužnoj odbrani.

Majskih dana 1992. godine vojnici pod komandom potpukovnika Mileta Dubajića u tuzlanskoj kasarni „Husinska buna“ vrše obijanje vojnih magacina u kojima je državna imovina Republike Bosne i Hercegovine, i to općina Tuzla, Lukavac i Srebrenik, i iz njih vade eksplozivna sredstva, naoružanje i sve ostalo. Dubajić je na obične kamione, koji nisu predviđeni za transport specijalnih i eksplozivnih sredstava, natovario ova ukradena eksplozivna i druga sredstva i na njih poredao ljude za čije je živote bio odgovoran i nikoga od policije nije o tome obavijestio, niti im je javio pravac kretanja kolone. Zatim je sebe stavio u oklopno vozilo i na čelo kolone koja je krenula, a njen miran izlazak obezbjeđivali su, kao i prolasku drugih kolona, uz cestu raspoređeni policajci. Nakon toga iz vojnih vozila je otvorena vatra u kojoj je stradalo više od deset policajaca, nakon čega je na vatru uzvraćeno. Da iz kolone nije otvorena vatra, ne bi poginuo niko niti na jednoj strani. Da na kamione nije bio natovaren eksploziv možda opet ne bi poginuo niko ili bi poginuo i bio ranjen neuporedivo manji broj ljudi. Da se Dubajić ponašao kao stotine drugih oficira koji su prije i poslije njegove kolone prošli kroz Tuzlu, sve bi tog dana prošlo mirno.

Od kraja aprila, a pogotovo 15. maja 1992. godine, u tuzlanskoj Kasarni nije bilo vojnika JNA, već su to bili samo pripadnici Karadžićeve i Mladićeve paravojske, osnovane 12. maja 1992. godine, te pripadnici vojske SRJ, tj. strane okupatorske vojne sile.

Institut za istraživanje genocida Kanada traži od nadležnih svjetskih, evropskih i bosanskohercegovačkih institucija da odmah suzbiju srpsku nacionalističku propagandu u širenju laži da su pripadnici ove dvije vojske napadnuti od tuzlanske policije.

Institut za istraživanje genocida Kanada govoreći u ime mnogobrojnih žrtava zločina agresije i genocida osuđuje nacionalističku srpsku politiku koja, da bi sakrila krivicu Mileta Dubajića, javnosti potura imena apsolutno nevinih ljudi. Od Tužilaštva Bosne i Hercegovine očekujemo da postupi po krivičnoj prijavi koju je Fondacija Istina, pravda i pomirenje, podnijela protiv Mileta Dubajića i drugih.

Da ne zaboravimo ni imena krivaca za sve što se desilo toga dana, a koji još uvijek izmiču pravdi:

- Novica Simić, general-major i komandant Istočno-bosanskog korpusa Vojske Republike Srpske,
- Mile Dubajić, potpukovnik JNA, rođen u Zrenjaninu sa boravištem na nepoznatoj adresi u Republici Srbiji, prije rata bio na službi u Tuzli kao komandant Kasarne "Husinska buna", a u periodu od 1992. do 1993. komandovao jedinicama JNA, a potom Vojske Republike Srpske u zoni majevičkog ratišta – komandant Operativne grupe "Majevica",
- Momir Zec, komandant Majevičke brigade Istočno-bosanskog korpusa Vojske Republike Srpske,
- Veljko Brajić, načelnik Štaba i zamjenik komandanta 92. mtbr. JNA, a potom oficira Vojske Republike Srpske.

U ime žrtava zločina agresije i genocida u Bosni i Hercegovini Institut za istraživanje genocida Kanada poručje da je vrijeme ujedinjavanja i ujedinjenja i aktivnijeg angažovanja svih antifašista i antifašističkih snaga u borbi za opstojnost ljudskog dostojanstva u Bosni i Hercegovini. Žrtve zločina agresije i genocida u tom smislu su nezaobilazna i najjača avangardna snaga na koju će se Institut za istraživanje genocida Kanada u buduće oslanjati.

Povodom osamnaest godina od genocida u Prijedoru - knjiga o Esi Sadikovicu

UNIŠTAVANJE PRIPADNIKA BOŠNJAČKE ELITE JE JEDNA OD TEMELJNIH FAZA GENOCIDA U BOSNI I HERCEGOVINI

Elitocid je svjesno, namjerno i planirano neutraliziranje utjecaja određenih elita, te određenih nacionalnih, etničkih, rasnih ili religijskih skupina na svoje stanovništvo. To je pokušaj eliminacije prvaka jedne nacije. 15 godina kasnije, poslije potpisivanja Daytonskog sporazuma, mnogi Bošnjaci koji su bili izloženi elitocidu, još se ne mogu reintegrirati u sredinama u kojima su doživjeli strahote, šikaniranje i maltretiranje, i to se u njihovim životima na neki način nastavlja i danas. Elite su ljudi koji imaju utjecaj u svome društvenom okruženju, a elitocid je namjerni i sustavni progon i po mogućnosti i fizičko uništenje elita s ciljem da se stanovništvu

oduzme njegov vodeći stalež. Elitocid u Bosni i Hercegovini je stvorio strukturne preduvjete za eroziju egzistencijalnih temelja i pokušaj sloma bošnjačkog naroda. Kako je napredovao elitocid, tako se on pretvarao u genocid protiv Bošnjaka.

U proljeće godine 1992 britanska TV-reporter Michael Nicholson je prvi put upotrebio termin elitocid kao zločin prema bošnjačkim elitama u Bosni i Hercegovini. Koristeći termin elitocid Nicholson je prvi objasnio sistematski progon, mučenje i ubijanje lidera bošnjačkih lokalnih zajednica na sjeveru, zapadu i istoku Bosne i Hercegovine. Naime, u razdoblju od samo nekoliko mjeseci srpske paravojske formacija na širem području gradova Bijeljina, Brčko, Višegrad, Zvornik, Bratunc, Prijedor i drugih, neutralizirali su utjecaj lokalnih nesrpskih elita (eliminacija, optužbe ili kazne zatvora, progoni) koje je imalo za posljedicu uništenje i raspad lokalnog bošnjačkog civilnog stanovništva.

Elitocid kao selektivno, sustavno i namjerno uklanjanje elitnih segmenata lokalnih bošnjačkih zajednica u Bosni i Hercegovini je nepravedno zanemaren iako upravo ovaj aspekt nudi potencijalni niz odgovora za objašnjenje cilja i svrhe agresije na Bosnu i Hercegovini i zločina genocida protiv Bošnjaka. Razlog za znanstveno marginalizacija ovog specifičnog oblika sustavnog kriminala je prije svega nedostatak teorijskog okvira unutar kojeg se može praktično elitocid istraživati i analitički procijeniti. Za razliku od genocida, elitocid je pojam koji se izuzetno rijetko koristi u stručnoj i znanstvenoj terminologiji, prvenstveno zbog svoje velike nejasnoće, odnosno nepostojanje čvrste znanstvene kodifikacija. Etimološki, elitocid se sastoji od dva uvjeta: francuske riječi elita (izabrao, vođe) i latinske imenice occidio (ukupno istrebljenje). Stoga, elitocid se može definirati kao sustavno eliminiranje vodećih i istaknutih ličnosti u društvu ili grupi. U analizi i klasifikaciji elitocida u Bosni i Hercegovini Mark Danner je otišao najdalje, definirajući uništavanje pripadnika bošnjačke elite kao jednu od temeljnih faza genocida u Bosni i Hercegovini. On posmatra elitocid nad Bošnjacima kao: koherentan u vremenu i prostoru, međusobno zavisan proces, sustavno planirani lanac aktivnosti, namjerno počinjen zločin, sa ciljem eliminacije utjecaja elitnih segmenata bošnjačke nacije u cilju vladavine nad Bošnjacima i njihovim teritorijama.

Dakle osnovna svrha elitocida u Bosni i Hercegovini bila uništenje bošnjačkih elita u cilju zauzimanja teritorija na kojima žive i uspostavljanja srpske vladavine na tim teritorijama. Radilo se o socijalnom, kulturnom ekonomskom i fizičkom uništenju bošnjačke elite u ime onemogućavanja dugoročne revitalizacije preživjelog bošnjačkog etničkog korpusa sa osnovnim ciljem raspada bošnjačke zajednice, kako bi se tako izvršila potpuna dezintegracija bosanskohercegovačkog društva i države. Zato elitocid u Bosni i Hercegovini ima genocidni karakter.

Šehid Eso Esad Sadiković, dokaz Prijedorskog elitocida

□ Nevino pogubljena prijedorska bošnjačka elita svjedoči da smrt nije kraj, smrt je početak istine i pravde

Novinska vijest od 28.jula 2007. godine: u Prijedoru je danas na stadionu Poljana u naselju Zagrad organiziran ispraćaj 147 žrtava čiji su posmrtni ostaci ekshumirani iz grobnica i identificirani u hali Šejkovića kod Sanskog Mosta. Na zajedničkom ispraćaju bilo je oko 20.000 Prijedorčana. U vijesti su navedena i imena žrtava. Pod rednim brojem 130 navedeno je: Sadiković Hasiba Esad, 17.06.1948. Uzoriti bošnjački književnik Vehid Gunić u svojoj knjizi „Doktor Eso“ napisao: **“Ko je ubio doktora Eso ubio je od sebe boljega, boljega od sve bagre koja je ubijala i bagre koja je davala naloge za masovna ubistva po Bosni i Hercegovini od 1992. do druge polovine 1995“.**

Eso je tako otišao u red nevino pogubljenih mučenika, šehida. Otišao je maher komedije, kao nedužna žrtva mrženje onih zlih likova koje se samopromoviraju u vlasnike života, pa čak i ljudskih genija kakav je bio Eso. Na tekst Rade Mutića po naslovom „Komšilik na probu“, Eso je napisao kolumnu za Kozarski vjesnik u kojoj je između ostalog stajalo: **„Mutiću i sličnima mogu najodgovornije reći da se ne radi o nikakvom organizovanom odlasku Muslimana iz Prijedora, već o maspsihozu i strahu kada ljudi bježe ako imaju gdje. U mirnim urbanim sredinama samo rokaju bombe, lete u vazduh kuće i kafane, a ujutro prolaznici nalete na leševe ljudi od kojih se dobar dio ne identifikuje. Prijedor je pun straha koji u nemoći prelazi u bijes. Nikada dani nisu bili toliko važni“.** Samo šest dana poslije objavljenog Esinog teksta u Kozarskom vijesniku, Srpska demokratska stranka, poslije klasičnog vojnog puča, 30. Aprila 1992. godine, srušila je dotadašnju, na demokratskim izborima legalno izabranu vlast, i putem Radio Prijedora izdala proglas o navodnom “demokratskom” preuzimanju vlasti. Ubrzo je agresorska vlast osnovala koncentracione logorte smrti, od kojih je najgori bio Omarska.

„Zar nisi mogao otići iz Prijedora“, pitali su prijatelji Esu. „Mogao sam, naravno da sam mogao. Ali to više ne bi bio Eso kojeg narod voli. To ne bi bio Eso. Zato sam na ulici. Čekam da me odvedu gdje su odveli i moj narod. Ja ću za narodom i oko toga nemam nikakvih dilema. Niti ću ih imati“.

U noći između petog i šestog augusta 1992. godine, samo noć pred raspuštanje koncentracionog logora smrti Omarska odveli su Esu. I logoraši i on znali su kuda ga vode. Svi logoraši su ustali da ga na nogama isprate. Eso je zastao na vratima i, primjetivši da neki plaću, kratko odgovorio: „Držite se“. U tom mrklom mraku prolomio se aplauz živih ljudskih kostura.

Naše duše se neće smiriti sve dok se ne nađu i kazne ubice Ese i svih Esa širom Bosne i Hercegovine. Jer Eso i Ese su simboli nesalomljivog bosanskog duha kojeg ništa ne može dugotrajno poremetiti i ugroziti. To je baza iz koje je nastao bosanskohercegovački čovjek, nacija, društvo i država. Eso treba biti svrstan u bošnjačke heroje kako bi on i poslije svog nestanka moga vršiti svoju jedinstvenu i neponovljivu misiju koju mu je sudbina i historija dodjelila. Došlo je vrijeme da Bošnjaci uvrste Esu i sve Ese u nepostojeće bošnjačko historijsko pamćenje, da tako njihove vrijednosti poštujemo i slijedimo. Jer Eso, bard prijedorske čaršije, ali

i svih bosanskohercegovačkih čaršija je oličenje renesansnog bosanskohercegovačkog čovjeka.

Esina krivica je bila njegova humanost, veselost, liječnički poziv kojim je pomogao na hiljade drugih ne pitajući ni ko su ni šta su, njegova stručnost i zvanje dr. eksperta UN. Eso je bio čovjek pun ljubavi prema svemu što se zove život na ovoj našoj planeti. Koji su to monstruozni likovi i umovi iskazivali svoju nemoć i ljudsku bijedu ubijajući Esu i sve Ese u Bosni i Hercegovini? Zločinačka želja za likvidacijom Ese, kao paradigme stradanja svih intelektualaca Prijedora i Bosne i Hercegovine i likvidacijom svega što on i oni personificiraju, samo je dokaz bijede i ništavnosti krvnika, čija želja se nikada neće ostvariti. Planetarna pravda će pobjediti povratkom digniteta i dužnog dostojanstva žrtvama. Slutimo oluju i krik pravednika, žrtve.

Da li imamo snage da mislimo u postgenocidnoj egzistenciji?

Prijedor je mjesto stravičnog zločina genocida i simbol stradanja bosanskohercegovačkog građanina, društva i države. U Prijedoru se zaokružuje i dovršava barbarski pohod ekspanzionističkog režima koji je ognjem i mačem pravio Veliku Srbiju. Da li smo nakon prijedorskog genocida i svih bosanskohercegovačkih genocida svjesni šta nam se desilo i šta nam se dešava? Da li imamo snage da mislimo u postgenocidnoj egzistenciji?

Genocid nad Bošnjacima ne tiče se više samo Bošnjaka – on je od kraja 20-og stoljeća sastavni dio evropske svijesti i savjesti. Pitanje genocida je pitanje cijelog čovječanstva. Cjelokupnu dramu oko genocida treba posmatrati na evropskom i svjetskom nivou, u okviru internacionalnog prava, Povelje UN, Evropske Unije. Institucije entiteta RS, vojska i policija, prema presudi Internacionalnog suda pravde u Hagu počinile su genocid nad Bošnjacima. Bošnjaci, Srbi i Hrvati u institucijama dejtonske vlasti moraju ispoštovati ovu Presudu, jer je ona (Presuda Internacionalnog suda pravde u Hagu iz februara 2007.) nadređena svim pravno-političkim i paradržavnim formama djelovanja. Borba za Bosnu i Hercegovinu danas se vodi kroz poštivanje vladavine zakona i priznavanje važnosti internacionalnog prava kojim se članica UN mora zaštititi od barbarstva, agresije i velikosrpskog ekspanzionističkog projekta koji proizilazi iz ekspanzionističko-integralističkog nacionalizma. **U entitetu RS očuvanje rezultata genocida postavljeno je kao glavni politički i kulturni cilj svih vlada poslije Dejtona.** Od 1995. do 2010. godine Bosna i Hercegovina je postala zatočenik entitetskog iredentističkog i protivdržavnog djelovanja. Oni koji ne shvataju da je genocidna tvorevina Republika srpska četnički antibosanskohercegovački projekt trebaju odstupiti iz strukture vlasti koja se bori za državu Bosnu i Hercegovinu. Jer oni ne shvataju ili ne žele da shvate da se entitet RS pokazuje kao čuvar ostvarenog genocidnog zlodjela kojim se priprema stvaranje „srpske države“ na tlu države Bosne i Hercegovine.

Da li je moguće da djelo genocida ostane postojati na tlu države BiH? Danas ponovo treba pokrenuti to pitanje u kontekstu priče o ustavnim promjenama, jer ne može se iz genocida izvlačiti pravo, beneficije, ne može se na osnovu genocida ostvarivati pravo na bilo šta. Zločinom genocida stvorila se RS na tlu Bosne i Hercegovine i treba zahtijevati da se to djelo i njegovi izvršioi sankcioniraju pred institucijama prava. To, naravno, nije cjelokupan srpski

narod. Dakle, ne smijemo genocid nad Bošnjacima pretvoriti u „manifestacije obilježavanja genocida“, a ništa ne poduzimati na strani prava i pravde.